

2^e Concernbericht 2024

Gemeente Bergen op Zoom

(behorende bij het raadsvoorstel RVB24-0075)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
2 Programma's	4
2.1 Bestuur en Ondersteuning	4
2.2 Veiligheid	8
2.3 Beheer openbare ruimte	9
2.4 Economie	11
2.5 Onderwijs	13
2.6 Sport, cultuur en recreatie	14
2.7 Wmo en Jeugd	17
2.8 Werk en inkomen	20
2.9 Milieu	21
2.10 Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing	23
3 Paragrafen	25
3.1 Duurzaamheid	25
3.2 Dienstverlening	27
3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
4 Grondexploitaties	30
5 Investerings	35
6 Recapitulatie	38
7 Bestuurlijke samenwerkingsverbanden	40

1 Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders rapporteert tweemaal per jaar over de uitvoering van de, met de gemeenteraad afgesproken, doelstellingen. In dit 2e concernbericht rapporteren we over de voortgang van de doelstellingen en wordt het verwachte financiële resultaat over 2024 bijgesteld.

Rapporteren over de voortgang van de doelstellingen

Zoals opgenomen in de financiële verordening wordt de gemeenteraad bij de tussentijdse rapportages (het 1^e en 2^e concernbericht) geïnformeerd over de voortgang van de begroting. In de Begroting 2024 is opgenomen wat we gaan doen in 2024 om de beleidsdoelstellingen te bereiken. De doelstellingen en acties zijn opgenomen in de doelenbomen. De rapportage over de voortgang van die doelen en acties zijn opgenomen in dit concernbericht.

Per actie geven we met een score en percentage de voortgang aan. Op die manier streven we meer duidelijkheid en transparantie na over ons beleid. Wanneer iets loopt zoals verwacht (groen), lichten we de actie niet toe. Als een actie niet helemaal gaat zoals we hadden verwacht (geel of rood), dan lichten we dit toe.

De definities voor de scores luiden als volgt:

Groen:

Doelstelling en planning is of lijkt gehaald te worden. Er is geen bijsturing noodzakelijk. Deze acties worden niet toegelicht.

Geel:

Doelstelling en/of planning lijkt niet geheel te worden gehaald. Bijsturing is gewenst. We geven hier een toelichting op.

Rood:

Doelstelling wordt naar verwachting niet gehaald. Er is bijsturing noodzakelijk. We geven hier een toelichting op.

Financiële samenvatting

In totaal hebben de financiële bijstellingen in dit 2e Concernbericht voor 2024 een positief effect van €2,9 miljoen. In onderstaande tabel hebben we de uitgangspositie voor het 2e Concernbericht 2024 weergegeven en het saldo na verwerking van het 2e Concernbericht. Alle financiële bijstellingen op de budgetten zijn opgenomen en toegelicht in de programma's van dit concernbericht.

	x € 1.000	2024
Saldo Begroting 2024-2027 (incl. amendement)		0
Begrotingswijzigingen t/m mei 2024		0
Begrotingswijziging van het 1e Concernbericht 2024		392
Amendement bestemmingsreserve kademuren bij Jaarstukken 2023		2.512
Verkoop woonwagenteportefeuille (onder voorbehoud raadsbesluit oktober 2024)		- 3.138
Beginstand voor het 2e Concernbericht 2024		- 233
Effecten van het 2e Concernbericht 2024		2.888
Effect Septembercirculaire 2024		PM
Nieuw saldo Begroting 2024 na verwerking 2e Concernbericht 2024		2.655

De bijstellingen in het 2^e Concernbericht 2024 hebben een voordelig effect van €2,9 miljoen. Het verwachte saldo voor 2024 komt hiermee op €2,7 miljoen positief.

Voorstellen voor het overhevelen van budgetten van 2024 naar 2025 hebben we ook in de programma's opgenomen. We hevelen budget over wanneer uitgaven die begroot waren voor 2024 niet meer in dit jaar worden uitgegeven, maar in 2025.

Elk programma begint met de rapportage over de beleidsdoelstellingen en activiteiten, zoals hiervoor is toegelicht. Daarna zijn per programma de financiële bijstellingen opgenomen. Conform onze financiële verordening lichten we de wijzigingen groter dan €50.000 toe. Wijzigingen kleiner dan €50.000 melden we alleen. Per bijstelling geven we aan of het om een voor- of nadeel gaat en of het effect incidenteel (éénmalig) of structureel is. Structurele effecten kunnen per jaar in omvang afwijken.

Onder de financiële bijstellingen nemen we ook de budgettaire neutrale mutaties op met een korte toelichting. Tot slot hebben we de overhevelingen van budgetten naar 2025 toegelicht. Alle bedragen in dit concernbericht ronden we af op duizenden euro's.

Na de programma's volgen de paragrafen Duurzaamheid, Dienstverlening en Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierna rapporteren we over de ontwikkelingen van de grondexploitaties en de investeringen uit het Uitvoeringsplan 2024. Tot slot hebben we de recapitulatie toegevoegd waarin de financiële effecten en overhevelingen worden weergegeven.

2 Programma's

In dit hoofdstuk rapporteren we over de voortgang in de programma's. We starten met de rapportage over de beleidsdoelstellingen. Daarna hebben we de financiële bijstellingen uitgewerkt. Deze zijn in ieder programma opgenomen in de volgorde van grootste naar kleinste mutaties. Vervolgens beschrijven we de budgettair neutrale mutaties, taakstellingen en de voorgestelde overhevelingen naar 2025 en eventuele overige onderwerpen.

2.1 Bestuur en Ondersteuning

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
1.1	De gemeente werkt samen met andere overheden			
1.1.1	We rollen de lobbyaanpak verder uit (Q2-Q4)	25%	75%	
1.1.2	We zetten onze inzet op subsidiewerving voort (Q4)	25%	50%	
1.1.3	Om maatschappelijke opgaven op te pakken, trekken we samen op met anderen over gemeentelijke, regionale en nationale grenzen heen (Q2-Q4)	25%	75%	
1.2	De gemeente voert een duurzaam financieel beleid			
1.2.1	We verbeteren het financieel voorspellend vermogen van de organisatie (Q1-Q4)	25%	75%	
1.2.2	We voeren een solide financieel beleid waarbij we rekening houden met een begrotingsoverschot van 3 miljoen euro (Q1-Q4)	25%	75%	
1.2.3	We hanteren een evenwichtig investeringsprogramma	25%	50%	We leggen nieuwe kaders voor aan de raad om in de toekomst een evenwichtiger uitvoeringsprogramma te kunnen hanteren.
1.2.4	We minimaliseren de afwijking tussen begroting en realisatie	25%	50%	We blijven de afwijkingen ten opzichte van de begroting continu monitoren en verantwoorden richting raad.
1.3	De bedrijfsvoering is in control			
1.3.1	We voeren de rechtmatigheids-verantwoording in (Q1-Q3)	25%	50%	
1.3.2	We verhogen de digitale weerbaarheid (Informatieveiligheid) (Q1-Q4)	15%	60%	Een aanzienlijk deel van de doelstellingen uit de begroting is al gerealiseerd of wordt nog in 2024 gerealiseerd. We lopen enigszins achter op het gebied van bedrijfscontinuïteit en incident-management. De formatie voor incident-management is inmiddels op orde gebracht, en we verwachten in de laatste maanden van 2024 nog verdere stappen te kunnen zetten. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid om met behulp van externe kennis en expertise alsnog de beoogde doelstelling te kunnen realiseren op het gebied van bedrijfscontinuïteit.

1.3.3	We breiden de concernstaf tijdelijk uit (Q1-Q4)	25%	50%	
1.4	Het vastgoed is voldoende onderhouden			
1.4.1	We voeren het noodzakelijk onderhoud uit aan het stadskantoor	25%	75%	
1.4.2	We actualiseren het gemeentelijk vastgoedbeleid	0%	10%	De voorbereidingen zijn gestart. Planning is om eind 2024 het concept op te leveren dat begin 2025 het besluitvormingsproces in kan. De verkoop van vastgoed is uitgesteld tot na vaststelling van het nieuw beleid.
1.4.3	We werken aan onze vastgoedprojecten	25%	50%	
1.4.4	We nemen zorgvuldige besluiten over onze monumenten	25%	66%	

Financiële bijstellingen

Stelpost indexeringen

Voordeel € 3.903.000 (STR)

Bij het opstellen van de begroting 2024-2027 is er in programma 1 een stelpost indexering opgenomen. Deze bedraagt momenteel bijna €3,9 miljoen euro. Bij het 1^e Concernbericht is er nog beperkt gebruik gemaakt van deze stelpost. Bij het 2^e Concernbericht wordt er voor €1,7 miljoen (Programma 7 Wmo en Jeugd) en €0,3 miljoen (Programma 3 Beheer openbare ruimte) beroep gedaan op deze stelpost. Het restant van de stelpost kan vrijvallen ten gunste van het resultaat 2024. De vrijval bedraagt €1,9 miljoen.

Rijksbijdrage – Saldo Meicirculaire 2024

Voordeel € 3.169.000 (STR)

Uit de Meicirculaire 2024 volgt dat de bijdrage van het Rijk per saldo toeneemt met bijna €3,2 miljoen. In totaal ontvangen we €5,7 miljoen meer van het Rijk, maar hiervan is ruim €2,5 miljoen bedoeld voor taakmutaties. Dat betekent dat ontvangen gelden voor uitgaven aan bepaalde taken zijn bedoeld. De budgetten van deze taken zijn daarom aangepast. Deze wijzigingen zijn budgettair neutraal verwerkt in de programma's waar die taken bij horen en aangeduid met "Meicirculaire 2024" (programma 7, 8 en 10).

Storting algemene reserve

Nadeel €2.554.000 (INC)

In de concept Programmabegroting 2025 wordt de algemene taakstelling op programma 6 structureel ingevuld vanaf 2027. Voor de korte termijn (2025 en 2026) verwachten we de taakstelling niet op te kunnen vangen binnen programma 6. Voorgesteld wordt om € 2,5 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve, zodat dit bedrag in 2025 en 2026 ingezet kan worden om ook in die jaren de taakstelling in te vullen.

Dividend ZEH/GBE AQUA

Voordeel € 1.718.000 (INC)

Zoals in het 1^e concernbericht al aangekondigd maar nog niet cijfermatig verwerkt, is het hogere dividend van ZEH inmiddels vastgesteld en definitief geworden. Dat betekent dat ZEH (voormalig PZEM/Delta) een dividend uitkeert van in totaal € 497 miljoen. Met een aandelenbelang van 0,55% betekent dit voor de gemeente Bergen op Zoom een bedrag van € 2.633.000.

Van dit bedrag dient € 865.000 doorgestort te worden naar GBE Aqua, waar de gemeente ook aandeelhouder van is. De verplichting van doorstorting is ontstaan doordat GBE Aqua een drietal jaren geleden het belang in Evides van PZEM heeft overgenomen. De lening die zij daarvoor is aangegaan wordt afgelost met de doorgestorte dividenden van ZEH. De betaling van € 865.000 betreft de laatste betaling.

Daarna is de lening van GBE Aqua afgelost waarna toekomstige dividenden van ZEH volledig ten gunste van de aandeelhouders komen.

Voor wat betreft 2024 resteert er een netto opbrengst van € 1.768.000 (€ 2.633.000 -/- € 865.000), waar we in de begroting een dividend van € 50.000 ramen. Dit betekent een voordeel van € 1.718.000. De betaling aan GBE Aqua nemen we op als een kapitaalstorting (we verhogen de investering in deze deelneming) terwijl we tegelijkertijd een zelfde storting doen in de herwaarderingsreserve GBE Aqua. Hierdoor is er sprake van een budgettaire neutrale boeking.

Lagere rentelasten

Voordeel € 300.000 (STR)

Doordat de rente op de kapitaalmarkt licht is afgenomen, maar vooral omdat er minder hoeft te worden geleend dan geraamd, is er een voordeel op rentelasten.

Bijstorten van de pensioenvoorziening gewezen wethouders

Nadeel € 298.000 (INC)

De berekeningen van de pensioenvoorziening is gebaseerd op de actuele overzichten en nieuwe 25-jaarsrente. Doordat de rekenrente van 3,16% naar 2,60% is gedaald, is een bijstorting in de pensioenvoorziening van € 298.000 noodzakelijk.

Hogere onroerendezaakbelasting (OZB)

Voordeel € 229.000 (STR)

Van de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) hebben we informatie ontvangen over de belastingontvangsten tot 1 juli 2024. Op basis van deze gegevens is een prognose gemaakt voor de totale opbrengst in 2024. Op het onderdeel OZB voor woningen verwachten we € 141.000 (1%) hogere opbrengsten. Bij de OZB voor niet-woningen verwachten we € 88.000 (2%) hogere opbrengsten. Dit heeft meerdere oorzaken.

Als eerste was bij de vaststelling van de tarieven de taxatie van de panden nog niet afgerond. De werkelijke waardeontwikkeling wijkt af van de waardeontwikkeling waarmee destijds rekening is gehouden. Het gevolg hiervan is dat we voor woningen en niet-woningen hogere opbrengsten verwachten te realiseren. Daarnaast zijn er meer woningen gereed gekomen dan waar we in de Begroting 2024 rekening mee hebben gehouden. Tot slot is bij de niet-woningen de leegstand lager dan verwacht.

Vorming voorziening RVU

Nadeel € 224.000 (INC)

Sinds 2023 kunnen werknemers gebruikmaken van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU). Deze regeling biedt de mogelijkheid om voor de AOW-leeftijd vervroegd met pensioen te gaan. Om de financiële verplichtingen die hieruit voortvloeien te dekken, wordt in 2024 een voorziening gevormd. Hierdoor zijn de uitkeringen aan werknemers die gebruikmaken van de regeling afgedekt.

Bijstelling bijdrage Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)

Voordeel € 173.000 (INC)

Op basis van de 1e Bestuursrapportage van de BWB wordt de bijdrage aan de BWB € 173.000 lager.

Afrekening 2023 Regio West-Brabant (RWB)

Voordeel € 172.000 (INC)

De afrekening 2023 van de RWB levert een voordeel op van euro € 204.000 waarvan € 172.000 in programma 1 en € 33.000 (resultaatuiterkering) in programma 4.

Hoger dividend Saver

Voordeel € 96.000 (INC)

Het resultaat van Saver over 2023 was beter dan geraamd. Hierdoor wordt er in 2024, dividend 2024 is gebaseerd op resultaat 2023, een hoger dividend uitgekeerd.

Hogere huurinkomsten en minder onderhoudskosten DABLAB

Voordeel € 70.000 (STR)

Er zijn meer huurinkomsten (€ 60.000) en minder onderhoudskosten (€ 10.000) bij het DABLAB.

Hogere accountantskosten**Nadeel € 70.000 (STR)**

Als gevolg van toename van onder andere het aantal SiSa-regelingen en daarmee samenhangende controles, extra werkzaamheden voor de SiSa-verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording zijn de accountantskosten in 2024 € 70.000 euro hoger dan begroot.

Commissievergoedingen**Nadeel € 33.000 (STR)**

Door de overgang van het oude naar het nieuwe financiële systeem is het begroot bedrag voor commissievergoedingen niet in de begroting 2024 en volgende jaren opgenomen.

Resterende mutaties (< €50.000)

- Mutaties in de voorziening wachtgeld gewezen bestuurders	Voordeel € 15.000 (INC)
- Lager dividend Enexis	Nadeel € 13.000 (INC)
- Mutaties in het budget voor het werkcentrum aan de Ravelstraat	Nadeel € 30.000 (STR)

*Budgettaire neutrale mutaties***Lagere onttrekking frictiekostenbudget**

Bij de behandeling van het plan van aanpak Vernieuwen en Verbeteren van de Organisatie: “Bergen op Zoom: Dat ben jij!”, in de gemeenteraad van 24 juni 2021, is een frictiekostenbudget beschikbaar gesteld van € 3.500.000. Daarnaast is besloten om de verwachte incidentele WW-verplichtingen ook ten laste van de algemene reserve te brengen. Per 1 januari 2025 zijn de volgende businesscases nog niet afgerond: Business Case Sport, Business Case Museum, Business Case Educatie en afboeking overhead vanaf 2022. Voor deze businesscases is een bedrag van € 3.140.000 begroot. Het begrote frictiekostenbudget voor bovenstaande businesscases dient de komende jaren beschikbaar te zijn. De verwachting is dat in 2024 een bedrag van € 220.000 wordt onttrokken aan het frictiekostenbudget. Voor 2024 is een lagere onttrekking van het frictiekostenbudget van € 340.000 geraamd.

*Overhevelingen van budgetten van 2024 naar 2025***Nieuw zaakstelsel****€ 200.000 (INC)**

Voor de ontwikkeling van duurzame digitale dienstverlening doen we in 2024/2025 een aanbesteding voor een DMS/zaakstelsel. Dit is noodzakelijk om uitvoering te geven aan de visie op dienstverlening en ontwikkeling van wet- en regelgeving en is inhoudelijk opgenomen in beleidskader en begroting. De aanbesteding van een nieuw zaakstelsel vindt later plaats, voorgesteld wordt om € 200.000 over te hevelen naar 2025.

Kwartiermaker dienstverlener**€ 90.000 (INC)**

De inzet van de kwartiermaker hangt samen met de aanbesteding van het nieuwe zaakstelsel. Voorgesteld wordt het incidentele budget dienstverlening 2024 over te hevelen naar 2025 voor de uitvoering van het plan van aanpak duurzame digitale dienstverlening 2025.

2.2 Veiligheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
2.1	Inwoners voelen zich veilig			
2.1.1	We implementeren het veiligheidskader (Q1)	80%	90%	
2.1.2	We breiden het aantal handhavers uit en zetten deze slim in (Q1-Q4)	25%	85%	
2.2	Criminaliteit wordt daadkrachtig aangepakt en veiligheidsrisico's worden goed beheerst			
2.2.1	We maken en implementeren een aanpak ondermijning en blijven werken aan een weerbaar bestuur (Q1-Q4)	25%	60%	
2.2.2	We maken en implementeren een aanpak voor jeugdcriminaliteit en -overlast (loopt-Q1)	25%	50%	
2.2.3	We ontwikkelen een veiligheidsaanpak voor het havengebied (Q1-Q4)	25%	25%	In verband met vacatures die medio 2024 zijn ingevuld wordt in Q3-Q4 een veiligheidsaanpak voor de haven ontwikkeld.
2.2.4	We zetten in op doorontwikkeling van de crisisbeheersing (loopt-Q4)	25%	80%	
2.3	Inwoners wonen in een veilige buurt			
2.3.1	We gaan wijkgericht werken (Q2-Q4)	25%	60%	
2.3.2	We zetten de veiligheidsmarinier in (Q1-Q4)	25%	60%	
2.3.3	We maken en implementeren een aanpak woonoverlast (Q1-Q3)	25%	85%	
2.3.4	We stellen een plan van aanpak jaarwisseling op (Q2-Q3)	25%	50%	

Financiële bijstellingen

Brandweerkazerne

Voordeel € 75.000 (STR)

In de brief U24-006836 hebben we u geïnformeerd over de terugkoop van de brandweerkazerne. Het structurele voordeel van de kapitaallasten is als gevolg van een lagere rekenrente nog voordeliger geworden dan we in de brief vermeld hadden. Voor de aankoop wordt ook het benodigde krediet voor de aankoop opgenomen in de besluitvorming.

Budgettaire neutrale mutaties

Toekenning middelen incidentele ondersteuning preventie jeugdcriminaliteit (Preventie met Gezag)

Voor de periode van 1 juli 2024 tot 1 juli 2027 is een totaalbedrag van € 1.500.000 inclusief BTW toegekend voor de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit in het kader van Preventie met Gezag. Voor het jaar 2024 betekent dit een bedrag van € 250.000.

2.3 Beheer openbare ruimte

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
3.1	De gemeente heeft een duurzame Openbare Ruimte			
3.1.1	We passen biobased toe bij investeringen in de openbare ruimte	25%	100%	
3.1.2	We verduurzamen het beheer van de openbare ruimte	25%	100%	
3.1.3	We promoten de adoptie van boomspiegels en geveltuinen	25%	100%	
3.1.4	We ondersteunen initiatieven als maaimeiniet en schoffelmijniet	25%	100%	
3.1.5	We verhogen de biodiversiteit van het openbaar groen	25%	100%	
3.2	Door gedragsverandering bevorderen we schone buurten			
3.2.1	We zorgen voor een aanpak op overlast hondenpoep door aanpassing van het beleid	15%	75%	
3.2.2	We pakken overlast van zwerfvuil aan door belonen, preventie en handhaving	15%	75%	
3.2.3	We gaan ongewenste graffiti & stickers tegen door preventie en gamification	25%	100%	
3.2.4	We voltooien de vervanging van de zwerfafvalbakken	25%	75%	
3.2.5	We stimuleren de beleving openbare ruimte d.m.v. samenwerking met inwoners en bedrijven	25%	100%	
3.3	De gemeente levert een goede dienstverlening naar de inwoner			
3.3.1	We onderzoeken naar het functioneren van het huidige meldingsysteem	25%	100%	
3.3.2	We optimaliseren van de dienstverlening n.a.v. het onderzoek onder A.3.3.1	25%	100%	
3.3.3	We onderzoeken het fonds "groene inwoners"	10%	100%	
3.3.4	We reduceren het aantal terugbelnotities en openstaande meldingen	25%	100%	
3.4	De gemeente zorgt dat eigendommen in de openbare ruimte voldoende onderhouden worden			
3.4.1	We verbeteren het inzicht in voldoende middelen voor dagelijks- en groot onderhoud	25%	50%	De rapportages vanuit het nieuwe financieel systeem bieden nog niet het gewenste houvast. Wel hebben wij jaarlijks zicht op de noodzakelijke middelen (accres). Ook dienen in het 2e halfjaar nog inspanningen te worden verricht tot het vaststellen van de MeerJarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) voor civiele kunstwerken, wegen en haven.

3.4.2	We zoeken naar voldoende middelen voor de noodzakelijke vervangingsinvesteringen op langere termijn	25%	50%	Het college is geïnformeerd en de beeldvorming voor de gemeenteraad heeft plaatsgevonden. Synchroon aan het proces tot vaststelling van de begroting wordt ook de nota Investeren en Afschrijven voorgelegd ter accordering.
3.4.3	We starten de reparatie van de kademuren	25%	25%	Aanvullende maatregelen om een review op het project uit te voeren en gehoor te geven aan de moties en bestuurlijke wensen zijn genomen. Bij het uitwerken van de verschillende scenario's en het nader voorbereiden van het project is gebleken dat de situatie technisch gezien complexer is dan eerder gedacht. Het uitwerken van de scenario's vergt meer tijd.

Financiële bijstellingen

Areaalaccres onderhoud openbare ruimte

Nadeel € 322.000 (STR)

Jaarlijks wordt bij het 1e concernbericht het areaalaccres op basis van areaalmutaties en marktontwikkelingen aangevraagd. Op dat moment was er nog geen zicht op uitputting van de budgetten. Inmiddels is voldoende zicht op zowel de gerealiseerde beeldkwaliteit als op de inzet van bijbehorende budgetten. De budgetten voor dagelijks onderhoud en groot onderhoud groen worden verhoogd met € 772.000. Dekking vindt plaats vanuit de stelpost areaalaccres van € 250.000 en de ruimte op energiekosten op openbare verlichting van € 200.000. Het restantbedrag van € 322.000 komt uit de stelpost voor indexering 2024 (programma 1).

Actualisatie mobiliteitsaanpak

Nadeel € 50.000 (INC)

Voor het opstellen van een nieuwe mobiliteitsaanpak en nota Parkeernormering is maximaal € 200.000 nodig. Hiervoor is naar verwachting een bedrag van € 50.000 in 2024 nodig.

Budgettaire neutrale mutaties

Goederenvervoer digitaal op weg

Er is een bedrag van €69.000 van de RWB ontvangen voor het uitvoeren van het project 'Goederenvervoer digitaal op weg in West-Brabant West in samenwerking met digitwin'. Dit project wordt samen met partners als gemeente Roosendaal, LCB/BUAS en Argaleo uitgevoerd vanuit het subsidieprogramma Onderzoek & Ontwikkeling. In 2024 wordt €35.000 aan dit project besteed.

Overdracht Pompejustoren aan Vastgoed

Er is lange tijd onduidelijkheid geweest over het beheer van de Pompejustoren. Vanuit eerder opgestelde memo kapitaalgoederen over de juistheid en compleetheid van areaalgegevens is besloten om de Pompejustoren toe te wijzen aan Beheer openbare ruimte. Omdat achteraf blijkt meer sprake te zijn van een vastgoedobject is besloten dat afdeling Vastgoed en grondzaken het beheer en onderhoud overneemt en dat het opgenomen onderhoudsbudget van €24.000 wordt overgeheveld vanuit de begroting Beheer openbare ruimte aan Vastgoed en grondzaken.

Voorziening groot onderhoud groen

De accountant heeft bij de jaarrekeningcontrole 2023 een aantal omissies vastgesteld rondom de vaststellingen van de voorziening groot onderhoud. Deze omissies worden in het 2e halfjaar 2024 hersteld. De vorming van de voorziening groot onderhoud groen komt te vervallen. De aanwezige voorziening groot onderhoud groen is vrijgevalen ten gunste van het jaarrekeningresultaat 2023.

2.4 Economie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
4.1	Bergen op Zoom heeft voldoende en duurzame werklocaties			
4.1.1	We geven opvolging aan werklocaties uit de locatiestudie	25%	75%	
4.1.2	We realiseren de uitbreiding van de werklocatie Oude Molen	15%	25%	De beoogde grondruil voor een gedeelte van het te ontwikkelen terrein vindt in november plaats (overeenkomst is mei 2024 getekend), waarna deze gronden eigendom worden van de gemeente. In het 1e deel van 2024 heeft veel afstemming plaatsgevonden over de invulling van de gronden. Onder andere is gekeken naar de verhouding woningbouw/bedrijventerrein. Hierover is uw raad geïnformeerd middels brieven met kenmerk U24-004952 en U24-005808. We starten eind Q3 met de werkzaamheden met betrekking tot haalbaarheid, communicatie en participatie.
4.1.3	We onderzoeken de haalbaarheid van het regionaal strategisch bedrijventerrein Reinierpolder III	25%	25%	
4.1.4	We zetten het project Grote Oogst voort	25%	35%	
4.2	Bergen op Zoom heeft een BeLeefbare binnenstad			
4.2.1	We gaan de Visie op Binnenstad uitvoeren	30%	70%	
4.2.2	We gaan uitvoering geven aan de BIZ Binnenstad	25%	70%	
4.3	Bergen op Zoom heeft een toonaangevende binnenhaven			
4.3.1	We intensiveren de samenwerking binnen Brabant Ports	25%	70%	
4.3.2	We faciliteren bedrijven aan het water	25%	50%	
4.4	Bergen op Zoom zet in op plantbased en circulair ondernemen			
4.4.1	We geven uitvoering aan de agenda RWB / Economic Board West-Brabant	25%	50%	
4.4.2	We versterken campussen op het gebied van plantbased en circulair ondernemen	25%	40%	

Financiële bijstellingen

Extra grondopbrengsten

Voordeel € 336.000 (INC)

Aantal verkopen waaronder grond Kraggeloop, grond aan Enexis en omzetting van pacht naar koop.

Extra bijdrage Air Liquide

Voordeel € 73.000 (INC)

Extra bijdrage voor het verwijderen van een loze leiding.

Resterende mutaties (< €50.000)

- Extra huurinkomsten	Voordeel € 38.000 (INC)
- Hogere advies/taxatiekosten diverse dossiers	Nadeel € 38.000 (INC)
- Resultaatuitkering RWB 2023	Voordeel € 33.000 (INC)
- Minder verkoop snippergroen	Nadeel € 29.000 (INC)
- Bezoekers verborgen vesting	Voordeel € 8.000 (STR)

*Budgettaire neutrale mutaties***Taakstelling Evenementen**

De taakstelling evenementen van € 55.000 wordt dit jaar niet gerealiseerd door opbrengsten. De taakstelling wordt in 2024 binnen het product Economie, reguliere economische zaken opgevangen.

2.5 Onderwijs

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
5.1	In Bergen op Zoom zijn scholen heel, veilig, inclusief, toegankelijk en duurzaam			
5.1.1	We intensiveren de samenwerking met Jeugdzorg (Q1-Q4)	25%	50%	
5.1.2	We implementeren het nieuwe meerjarige onderwijskansenbeleid (2024-2026) (Q1)	25%	100%	
5.1.3	We herijken het IHP eind 2024 (Q4)	25%	80%	
5.2	In Bergen op Zoom hebben we een breed en robuust onderwijsaanbod			
5.2.1	We ondersteunen het ambassadeurschap voor de Agenda Beroepsonderwijs West-Brabant (Q1-Q4)	25%	50%	
5.3	We bestrijden en voorkomen laaggeletterdheid bij ouders/ volwassenen			
5.3.1	Met de gezinsaanpak willen we de taalontwikkeling van kinderen verbeteren en daarmee de kansengelijkheid voor kinderen bevorderen (Q1-Q4)	25%	100%	
5.3.2	We gebruiken begrijpelijke taal (Q1)	25%	100%	

Financiële bijstellingen

Budgettaire neutrale mutaties

Specifieke uitkering onderwijskansenbeleid

De bijstelling van de specifieke uitkering onderwijskansenbeleid bedraagt €364.000. In de begroting 2024 is voor het onderwijskansenbeleid een bedrag opgenomen van €2.903.000. De specifieke uitkering voor 2024 bedraagt €3.267.000.

2.6 Sport, cultuur en recreatie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
6.1	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige sportinfrastructuur			
6.1.1	We realiseren de bezuiniging voortkomend uit de businesscase Sport (Q4)	0%	20%	In het derde kwartaal heeft het college ingestemd met de maatregelen voortkomend uit de BC sport. Implementatie start vanaf Q4 '24. De doelstelling om € 140.000 te bezuinigen in 2024 wordt niet gehaald. Wij hechten er waarde aan de maatregelen zorgvuldig te implementeren, rekening houdend met voorbereidingstijd voor verenigingen en overgangstermijnen.
6.1.2	We zorgen ervoor dat sport en bewegen voor alle inwoners (een levenlang) toegankelijk is (going concern)	25%	100%	
6.1.3	We herijken het sportbeleid (Q2–herijken uitvoeringsnota Q4)	25%	30%	
6.1.4	Met het lokaal Sportakkoord leveren we een bijdrage in de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	100%	
6.1.5	Met de Brede Regeling Combinatiefuncties leveren we een bijdrage in de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	100%	
6.2	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige culturele infrastructuur			
6.2.1	We realiseren de businesscase Cultuur inclusief verzelfstandigen van het Markiezenhof en CKB	25%	50%	De taakstelling CKB en Markiezenhof is in 2024 gerealiseerd, met name door tijdelijke opbrengsten en besparingen op formatie. Voor 2025 en verder: er wordt nu gewerkt aan de ondernemings- en verzelfstandigingplannen CKB en Markiezenhof welke in het najaar aan de raad worden aangeboden. Het proces loopt door in de 1 ^e helft van 2025. Aan de hand van deze plannen wordt duidelijk of en in welke mate de taakstellingen structureel kunnen worden gerealiseerd.
6.2.2	We stimuleren de oprichting van creatieve hubs als onderdeel van de stedelijke ontwikkeling inclusief herhuisvesting van de Bergse Bouwclubs	25%	50%	
6.2.3	We streven ernaar om het cultureel erfgoed te behouden en te herbestemmen	25%	25%	
6.2.4	We herijken het cultuurbeleid (2025)	25%	30%	

6.2.5	We versterken de culturele sector onder andere vanuit de Rijkscompensatiemiddelen Cultuur en leveren met de Brede Regeling combinatiefuncties een bijdrage in de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	50%	Het versterken van de culturele sector via onder andere GALA en cultuursubsidies is going concern. Tegelijkertijd staat voor 2024 een bedrag gereserveerd voor de inzet van de resterende Rijkscompensatiemiddelen Corona Cultuur, gekoppeld aan de uitvoering van het herijkte cultuurbeleid. De Pijlervisie is nu vastgesteld. Vertaling naar uitvoering krijgt in 2025 vorm en dan pakken we het verder op.
6.3	Bergen op Zoom staat op de kaart als BeLeefstad			
6.3.1	We stellen een toeristisch-recreatief actieplan op vanuit de Brabantse Wal	25%	75%	
6.3.2	We realiseren de doorontwikkeling van de VVV Brabantse Wal	25%	50%	
6.3.3	We starten met de implementatie van het nieuwe evenementenbeleid	25%	40%	Een aantal onderdelen zijn al geïmplementeerd. Er is een evenementencoördinator aangesteld, er worden processen gestart om de vergunningverlening te digitaliseren en er is een participatie-ronde geweest. In december 2024 consulteren wij de raad om het stuk in Q1 2025 voor besluitvorming aan te bieden aan het college.

Financiële bijstellingen

Kunst in de Openbare Ruimte

Voordeel € 73.000 (INC)

Voor kunst in Openbare Ruimte is voor 2024 een extra bedrag voor achterstallig onderhoud opgenomen. Hiervan wordt € 90.000 niet benut. Met de reeds beschikbare middelen in de begroting 2025 wordt voorgesteld een bedrag van € 17.000 over te hevelen naar 2025.

West-Brabants Archief

Voordeel € 55.000 (INC)

In de begroting voor 2024 was de bijdrage van de gemeente Bergen op Zoom aan het West-Brabants Archief oorspronkelijk vastgesteld op €961.000. Na de eerste wijziging is dit bedrag bijgesteld naar €925.000, wat een financieel voordeel oplevert van € 36.000.

Daarnaast heeft het resultaat over 2023 geleid tot een nabetaling van € 19.000. Deze nabetaling is gebaseerd op de afrekening van de werkelijke kosten en het gebruik van de archiefdiensten in het afgelopen jaar. Het totaalbedrag van het voordeel voor Bergen op Zoom komt daarmee uit op € 55.000.

Resterende mutaties (< €50.000)

- Bijdragen derden archeologische werkzaamheden

Voordeel € 13.000 (STR)

Budgettaire neutrale mutaties

GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)

De GALA middelen die we vanuit de specifieke uitkeringsregeling niet in 2023 uitgegeven hebben, mogen we volgens de regeling in 2024 inzetten (€ 86.000).

Specifieke uitkering Sport (SPUK sport)

De middelen die voortkomen uit de SPUK sport vallen €576.000 hoger uit. De rijksbijdrage wordt op een andere manier uitgekeerd dan de afgelopen jaren (de regeling is verlengd met 2 jaar).

Specifieke uitkeringen bibliotheek

In 2024 ontvangen we twee specifieke uitkeringen voor bibliotheekwerk (€ 287.000).

Overhevelingen van budgetten van 2024 naar 2025

Kunst in de Openbare Ruimte

€ 17.000 (INC)

Voor kunst in Openbare Ruimte is voor 2024 een extra bedrag voor achterstallig onderhoud opgenomen. Hiervan wordt € 90.000 niet benut. Met de reeds beschikbare middelen in de begroting 2025 wordt voorgesteld een bedrag van € 17.000 over te hevelen naar 2025.

Taakstellingen

BC CKB

Nadeel € 200.000 (INC)

De taakstelling voor het CKB kan gedeeltelijk worden behaald door hogere inkomsten uit NPO-gelden (€150.000), lagere kosten voor het inhuren van docenten (€100.000) en besparingen door onvervulde vacatures (€250.000). De extra kosten voor het inhuren van adviseurs (kwartiermakers) in het kader van de business case CKB zullen ertoe leiden dat de volledige taakstelling voor het CKB niet behaald wordt.

BC Sport

Nadeel € 108.000 (INC)

In 2024 wordt er €33.000 bezuinigd van de opgenomen taakstelling van € 141.000. Voor het restant €108.000 zijn in 2024 geen mogelijkheden binnen programma 6 onderdeel sport.

BC Markiezenhof

Nadeel € 647.000 (INC)

De taakstelling wordt in 2024 grotendeels niet gerealiseerd.

Algemene taakstelling programma 6

Nadeel € 838.000 (INC)

De taakstelling wordt in 2024 niet gerealiseerd.

2.7 Wmo en Jeugd

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
7.1	De gemeente biedt de juiste zorg en ondersteuning aan haar inwoners			
7.1.1	We verbeteren de gemeentelijke toegang tot zorg en ondersteuning (Q1-Q4)	25%	30%	Om de gemeentelijke toegang tot zorg en ondersteuning te verbeteren zijn, gezamenlijk met onze maatschappelijke partners, uitgangspunten voor de toegang opgesteld. Ook is samen met Wijzijn de pilot 'Inwoners Ondersteuning Bergen op Zoom (IOB)' uitgevoerd. De uitgangspunten zijn inmiddels door het college vastgesteld. Vervolgens is gezamenlijk met onze partners informatie opgehaald over de uitwerking van de toegang. Deze informatie wordt samengebracht met de uitkomst van het onderzoek van Radar. Dat gebruiken we vervolgens als basis voor het werken aan de realisatie van de toegang.
7.1.2	We maken een toekomstplan voor maatschappelijke zorg en gezondheidszorg "na" Bravis	25%	25%	Zorg en gezondheid is onderdeel van de transformatie sociaal domein breed. Specifieke focus op Bravis ligt momenteel bij Ruimtelijke Ontwikkeling (RO). De koppeling tussen beiden wordt gemaakt zodra alle afstemming op RO-vlak rond is. Binnenkort wordt de intentieovereenkomst vastgesteld voor Bravis. Afsproken is dat vanuit Maatschappelijke Ontwikkeling een vast aanspreekpunt is voor dit project en inhoudelijk wordt meegedacht over de invulling van het zorgplein.
7.2	Niemand mag buiten de boot vallen			
7.2.1	We voeren het plan van aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling uit (Q1-Q4)	25%	100%	
7.2.2	We maken gebruik van het Doorbraakfonds Sociaal Domein (Q1-Q4)	25%	100%	
7.2.3	We vervolgen de pilot 'basisteam en veiligheidsteam' voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (Q1-Q4)	75%	75%	
7.2.4	We voeren het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang uit (Q1-Q4)	25%	100%	
7.3	De menselijke maat staat centraal			
7.3.1	We stellen een omgekeerde verordening sociaal domein op (Q4)	25%	60%	
7.3.2	We bevorderen het integraal werken binnen de eigen organisatie (Q1-Q4)	25%	50%	

7.4	De zorg blijft betaalbaar			
7.4.1	We intensiveren de transformatie van het sociaal domein	25%	25%	
7.4.2	We werken aan het thema Normaliseren (Q1-Q4)	25%	25%	
7.4.3	We werken verder aan het versterken van het voorliggend veld (Q2)	25%	25%	
7.4.4	We voeren het subsidiebeleid 'Doen wat nodig is' uit en pauzeren de geplande bezuiniging in 2024 (Q1-Q4)	25%	100%	
7.4.5	We werken aan de doorontwikkeling van de wijkcentra en het wijkgericht werken	25%	75%	

Financiële bijstellingen

Prognose sociaal domein

Nadeel € 7.238.000 (STR)

De kosten voor WMO komen €2,4 miljoen hoger uit. Dit is het gevolg van de toename in aantal cliënten en (gedeeltelijk) hogere prijsindexering. Voor de prijsindexering volgen we op basis van de algemene maatregel van bestuur de landelijk afgesproken indexering. De dekking van de indexering zit opgenomen in de stelpost welke op programma 1 is opgenomen.

De kosten voor jeugd komen ruim €4,8 miljoen hoger uit. Dit is het gevolg van de toename in aantal cliënten en (gedeeltelijk) hogere prijsindexering. Voor de prijsindexering volgen we op basis van de algemene maatregel van bestuur de landelijk afgesproken indexering. De dekking van de indexering zit opgenomen in de stelpost welke op programma 1 is opgenomen.

Opvang vluchtelingen Oekraïne

Voordeel € 3.500.000 (I)

Voor de opvang Oekraïense ontheemden vindt dit nog steeds op efficiënte wijze plaats in bestaande, oudere, panden. Vanuit het Rijk ontvangen we een normbedrag per opvangplek. Dit zorgt voor een voordeel ten opzichte van de kosten die we hiervoor hebben. Doordat het oudere panden betreft is er een risico dat we geconfronteerd worden met onverwachte reparatie kosten.

Deeltaxi

Voordeel € 130.000 (STR)

De kosten van deeltaxi vervoer vallen lager uit. Er is een nieuwe aanbesteding geweest waardoor dit een structurele doorwerking heeft in volgende jaren.

Resterende mutaties (< €50.000)

- Beschermd wonen aansluiten op de ontvangst van het Rijk

Nadeel € 9.000 (INC)

Budgettaire neutrale mutaties

De GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)

middelen die we vanuit de specifieke uitkeringsregeling niet in 2023 uitgegeven hebben mogen we conform de regeling in 2024 inzetten (in totaal €166.000).

Meicirculaire 2024

In de meicirculaire zijn taakmutaties opgenomen, hiervoor ontvangen we in de algemene uitkering geld. Op dit programma betreft het een totaalbedrag van €959.000. We ontvangen €436.000 voor het uitvoeren van taken in het kader van het nationaal actieplan dakloosheid. Voor beschermd wonen zijn

de budgetten bijgesteld (aanpassing macrobudget). We ontvangen €537.000 meer, het betreft gelden die we als centrumgemeente voor deze taak ontvangen. Daarnaast nog een paar kleinere aanpassing van €14.000 nadelig voor met name de bijstelling van de landelijke vreemdelingen voorziening taken.

Specifieke uitkering (SPUK) Inburgering

Voor de uitvoering van de wet Inburgering ontvangen we op basis van een voorschot een specifieke uitkering. Gelden die we hiervoor ontvangen moeten we hiervoor in te zetten. Het Rijk rekent achteraf af op basis van de werkelijke trajecten (€2.046.000).

Overhevelingen van budgetten van 2024 naar 2025

Project “Versterken toegang sociaal domein en voorliggend veld” € 190.000 (INC)

Het project “Versterken toegang sociaal domein en voorliggend veld” is in 2024 gestart en loopt ook in 2025. Een deel van het projectbudget wordt niet in 2024 uitgegeven, maar is nodig voor het project in 2025. De voorgestelde overheveling naar 2025 bedraagt €190.000.

Taakstellingen

‘Doen wat nodig is’ Nadeel € 500.000 (INC)

Bij het beleidskader 2024-2027 is besloten om de structurele taakstelling van €500.000 in 2024 te pauzeren en hiervoor dekking te laten plaatsvinden binnen programma 7 door de lasten voor wat betreft de maatwerkvoorzieningen met €500.000 te verlagen.

Overig

Energielasten Wijkcentra

In het 1e concernbericht 2023 is extra budget beschikbaar gesteld voor de hoge energielasten van de stichting verenigde wijkcentra. Niet het volledige bedrag was nodig in 2023, wel lopen de hogere energielasten, in mindere mate, door in 2024. Op basis van daadwerkelijke aantoonbare hogere lasten willen we het destijds beschikbaar gestelde bedrag betrekken in de definitieve afrekening van het jaar 2024. Het Rijk heeft voor de periode 2023-2027 gemeenten compensatie, in algemene zin, beschikbaar gesteld. De definitieve vaststelling van de bedragen vanuit Rijk heeft nog niet plaatsgevonden. Het beschikbaar houden van het oorspronkelijke budget voor de verenigde wijkcentra in 2024 vraagt nu geen extra budget, wel wordt het op basis van aantoonbaar hogere kosten ook in 2024 ingezet.

2.8 Werk en inkomen

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
8.1	Alle inwoners doen mee			
8.1.1	We bevorderen werken naar vermogen	25%	100%	
8.1.2	We intensiveren de ketensamenwerking tussen de GR ISD, WVS en het werkplein	25%	100%	
8.2	Bestaanszekerheid van kwetsbare inwoners versterken			
8.2.1	We verbeteren de aanpak vroegsignalering schulden	0%	100%	
8.2.2	We geven vorm aan de aanpak armoedeverzachting	25%	80%	
8.2.3	We realiseren uitgiftepunten voor gratis menstruatiemiddelen	25%	100%	
8.2.4	We richten een bestaanszekerheidsfonds op	25%	50%	
8.2.5	We zetten de aanpak energiearmoede voort	25%	50%	

Financiële bijstellingen

Afrekening WVS bijdrage

Voordeel € 662.000 (INC)

De bijgestelde bijdrage en afrekening 2023 van de WVS levert een voordeel op van €662.000.

Begrotingswijziging ISD 2024

Nadeel € 376.000 (STR)

In de raadsvergadering van juni is de begroting van de ISD voor 2025 behandeld. Daarbij is ook een begrotingswijziging voor 2024 aangeboden. De kostenstijging die deze wijziging met zich meebrengt wordt voor 2024 verwerkt.

Budgettaire neutrale mutaties

Meicirculaire 2024

In de meicirculaire zijn taakmutaties opgenomen. Hiervoor ontvangen we in de algemene uitkering geld. Op dit programma betreft het een totaalbedrag van €1.348.000. De gelden uit de Meicirculaire 2024 zijn ter compensatie van de kosten van de WVS. Contractueel is in onze regio afgesproken om deze gelden één op één beschikbaar te stellen aan de WVS.

Overhevelingen van budgetten van 2024 naar 2025

Actieplan Armoedeverzachting

€ 846.000 (INC)

De aanpak Armoedeverzachting maakt onderdeel uit van het actieplan "Armoedeverzachting". Dit actieplan heeft een loop- en ontwikkeltijd tot 2026. Het totale budget voor de gehele looptijd is nu opgenomen in de begroting 2024. Voor de uitvoering van het actieplan zijn de gelden ook in de latere jaren nodig. In het vierde kwartaal 2024 wordt de raad geïnformeerd over de voortgang en aanpassingen van het Actieplan.

2.9 Milieu

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
9.1	De gemeente is duurzaam			
9.1.1	We breiden de ambtelijke capaciteit uit op klimaat- en energiebeleid	25%	80%	
9.1.2	We werken aan de realisatie van de doelstellingen uit de Regionale Energie Strategie	25%	80%	
9.1.3	We gaan actief aan de slag met het verduurzamen van de gebouwen en de omgeving	25%	50%	
9.1.4	We stellen een Taskforce Duurzaamheid op	25%	50%	
9.1.5	We voeren onze Bergse Adaptatie Strategie uit	0%	50%	
9.2	Riool- en regenwater wordt effectief en efficiënt verwerkt			
9.2.1	We beheren onze riolering	25%	75%	
9.3	Afval wordt effectief en efficiënt verwerkt			
9.3.1	We stellen een grondstoffenbeleidsplan op	50%	75%	
9.3.2	We stellen een afvalstoffenverordening op	0%	75%	
9.4	Inwoners ervaren een gezonde leefomgeving			
9.4.1	We stellen een lucht- en geurbeleid op	25%	50%	
9.4.2	We actualiseren het bodembeleid	25%	25%	De omgevingsdienst Midden- en West-Brabant werkt samen met Antea aan actualisatie van de bodemkwaliteitskaart. De oplevering heeft vertraging en er wordt gewerkt aan de afronding. Daarnaast wordt er gewerkt aan het omzetten en actualiseren van het bodembeleid zodat dit eind 2024 opgenomen kan worden in het omgevingsplan. De actualisatie van het bodembeleid wordt opgenomen in het omgevingsplan. De planning van het beleid sluit aan bij de planning van het omgevingsplan.
9.4.3	We implementeren de omgevingswet	25%	100%	

Financiële bijstellingen

Resultaatbestemming OWMB 2023

Voordeel € 48.000 (INC)

De jaarrekening 2023 van de OMWB is onlangs in het Algemeen Bestuur vastgesteld. De gemeente Bergen op Zoom ontvangt over 2023 nog een bedrag van €48.000.

Budgettaire neutrale mutaties

Specifieke uitkering (SPUK) Lokale Aanpak Isolatie

Van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland hebben we een SPUK van € 1.562.000 voor Lokale Aanpak Isolatie (2024-2026) ontvangen. Voor 2024 verwachten we hiervan € 662.000 uit te geven.

Specifieke uitkering (SPUK) Energie armoede

Vanuit de beschikbare SPUK-gelden Energie-armoede is voor 2024 en 2025 nog een bedrag van €1,6 miljoen beschikbaar. In 2024 wordt hiervan €200.000 besteed en €1,4 miljoen in 2025.

C-Doke gelden (uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid)

In 2024 hebben we een Rijksbijdrage ontvangen voor C-Doke gelden van €1.258.000. We verwachten in 2024 een besteding van €525.000.

2.10 Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
10.1	Alle inwoners kunnen (binnen hun mogelijkheden) een woning vinden			
10.1.1	We intensiveren het woningbouwprogramma aan de hand van de locatiestudie	25%	100%	
10.1.2	We monitoren de verdeling van de prijsklassen uit de Woondeal	25%	50%	
10.1.3	We werken met de regio verder aan de woonzorgvisie	25%	30%	

Financiële bijstellingen

Parkeeropbrengsten

Voordeel € 400.000 (STR)

Door meer parkeerders in de binnenstad verwachten we een structurele meeropbrengst van €400.000.

Beheervergoeding Parkeer Beheer (PBB)

Nadeel € 140.000 (STR)

Met de begroting 2024 hebben we de dienstverleningsovereenkomst PBB niet geïndexeerd, met de verwachting dat PBB de indexeringen voor 2024 binnen hun exploitatie zou kunnen bekostigen. Dit is niet het geval waardoor we deze extra kosten structureel dienen mee te nemen (indexering loonkosten – hogere indexering ICT-branche).

Opbrengst leges omgevingsvergunningen

Voordeel € 100.000 (STR)

We verwachten een meeropbrengst leges omgevingsvergunningen van €150.000. Hiertegenover hebben we extra kosten van €50.000 voor inhuur.

Verkoop standplaatsen woonwagenlocaties

Voordeel € 60.000 (INC)

We verwachten nog een aantal woonwagenstandplaatsen te verkopen. We schatten deze voor dit jaar op €60.000.

Eigendomsoverdracht verhuurde woonwagenportefeuille (onder voorbehoud van raadsbesluit oktober 2024)

Nadeel € 3.138.000 (INC)

Met de wooncorporatie worden onderhandelingen gevoerd over de eigendomsoverdracht van de verhuurde woonwagenportefeuille. Deze onderhandelingen zijn in de afrondende fase. De eigendomsoverdracht kan slechts plaatsvinden door de wooncorporatie eenmalig te betalen ter dekking van de negatieve exploitatie van de wooncorporatie voor een x aantal jaar. De omvang van de te betalen som is op dit moment nog niet bekend, omdat de gemeente ook nog aan bewoners van woonwagenstandplaatsen wordt verkocht tot een afgesproken datum met de wooncorporatie. Een en ander is juridisch getoetst, ook op staatssteun, en wordt in 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Budgettaire neutrale mutaties

Meicirculaire 2024

In de meicirculaire zijn taakmutaties opgenomen, hiervoor ontvangen we in de algemene uitkering geld. Voor het uitvoeren van de taken van de omgevingswet ontvangen we €240.000. Deze gelden ontvangen we om de transitiekosten van de omgevingswet te bekostigen.

Budget beheer woonwagens

Het inhuurbudget beheer woonwagens wordt met €50.000 naar beneden bijgesteld. Deze middelen worden toegevoegd aan het budget onderhoud beheer woonwagens

Ruimte voor Ruimte

We hebben van de provincie een bedrag van €100.000 ontvangen voor de verkoop van twee Ruimte voor Ruimte kavels. Deze middelen worden conform afspraak gestort in de Voorziening Ruimte voor Ruimte gelden.

Woningbouwversnelling

In 2023 hebben we van de Provincie €250.000 ontvangen voor projecten woningbouwversnelling. Hiervan is in 2023 €21.000 uitgeven. Het restant van €229.000 wordt in 2024 uitgegeven.

Goed verhuurderschap

Een deel van het budget goed verhuurderschap 2024 van €67.000 wordt van het deelproject omgevingsvergunning ondergebracht bij het deelproject Volkshuisvestingbeleid en een deel van het budget van € 48.000 verschuift van deelproject omgevingsvergunningen voor aanvulling van het inhuurbudget Omgevingsvergunningen.

*Overhevelingen van budgetten van 2024 naar 2025***Omgevingsplan/omgevingswet****€ 325.000 (INC)**

In de Meicirculaire 2024 hebben we vanuit het Rijk middelen ontvangen voor het uitvoeren van taken van de omgevingswet. Daarnaast verwachten we dit jaar van het oorspronkelijke budget nog €85.000 niet uit te geven. Voorgesteld wordt om een bedrag van €325.000 over te hevelen naar 2025 ter borging van de uitvoeren van taken.

Opstellen volkshuisvestingsprogramma**€ 80.000 (INC)**

Het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma is opgestart. Deze werkzaamheden lopen door in 2025. Voorgesteld wordt om €325.000 over te hevelen naar 2025 zodat in 2025 de benodigde middelen beschikbaar zijn.

3 Paragrafen

3.1 Duurzaamheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1 ^e CB	2 ^e CB	Toelichting
11.1	Bergen op Zoom is klimaatneutraal in 2050			
11.1.1	We richten een uitvoeringsorganisatie op	50%	50%	
11.1.2	We verduurzamen de gebouwde omgeving	25%	50%	
11.1.3	We werken aan de realisatie van de doelstellingen uit de Regionale energiestrategie 2.0	40%	80%	
11.1.4	We stimuleren duurzame mobiliteit	25%	75%	
11.2	Bergen op Zoom is waterrobuust en klimaatbestendig			
11.2.1	We voeren de Bergse Adaptatiestrategie uit	0%	50%	
11.3	Bergen op Zoom wordt 100% circulair			
11.3.1	We verankeren circulariteit in het beleid	10%	25%	Er is een symposium biobased bouwen georganiseerd. Circulaire economie en benodigde beleid wordt onderdeel van het programma Duurzaamheid Energie en Klimaat.
11.3.2	We reduceren de hoeveelheid restafval	25%	75%	
11.4	Bergen op Zoom is natuurrijk			
11.4.1	We stellen natuurinclusief als norm	0%	25%	We stellen geen specifiek beleid op om natuurinclusief als norm op te leggen, maar maken middels een zogenaamd Soortenmanagementplan (SMP) het mogelijk een gebiedsontheffing te verkrijgen op de Wet Natuur Bescherming. Deze gebiedsontheffing is geldig voor de periode van tien jaar. In dit SMP laat de gemeente, ontwikkelaar en/of woningbouwcorporatie een ecologisch onderzoek uitvoeren over een groot gebied, dit onderzoek duurt doorgaans twee jaar. Binnen deze twee jaar kan de opdrachtgever van het SMP gebruik maken van de zogenaamde PRE-SMP regeling, hierdoor is het mogelijk om al te starten met het verduurzamen van de woningen ondanks dat het onderzoek nog niet is afgerond.
11.4.2	We stellen het groenstructuurplan vast	70%	25%	We koppelen het nieuwe groenstructuurplan aan het Landschapsontwikkelingsplan (LOP). Dit is opgenomen in de begroting van 2025.
11.4.3	We stimuleren natuureducatie middels lokale samenwerkingen	25%	100%	

11.5	Bergen op Zoom heeft een veilige, gezonde leefomgeving voor mens en dier			
11.5.1	We beschermen onze water- en bodemsystemen	25%	100%	
11.5.2	We intensiveren de gemeentebrede communicatie	25%	100%	
11.5.3	We stimuleren lokale samenwerkingen bij verduurzaming	25%	80%	

3.2 Dienstverlening

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	Score		Toelichting
12.1	Inwoners zijn tevreden over de gemeente Bergen op Zoom			
12.1.1	We geven uitvoering aan de Visie op Dienstverlening	15%	25%	
12.1.2	We bewaken de voortgang van elke vraag of melding van onze inwoners	25%	75%	
12.1.3	We zorgen voor een gastvrije ontvangst in het stadskantoor	25%	50%	
12.1.4	We trainen onze medewerkers op het gebied van dienstverlening	25%	50%	
12.2	De gemeente heeft een duidelijke en toegankelijke website			
12.2.1	We werken aan de status van onze digitale toegankelijkheidsverklaring	0%	30%	De gemeentelijke website heeft een toegankelijkheidsverklaring B. Wettelijk is A verplicht en B is toegestaan mits er een concreet actieplan is opgesteld. Dat actieplan is reeds opgesteld en loopt door in 2025. Tevens zijn mogelijk extra middelen nodig om te status A te realiseren. Mocht dit nodig zijn dan wordt het via een collegevoorstel aangeboden.

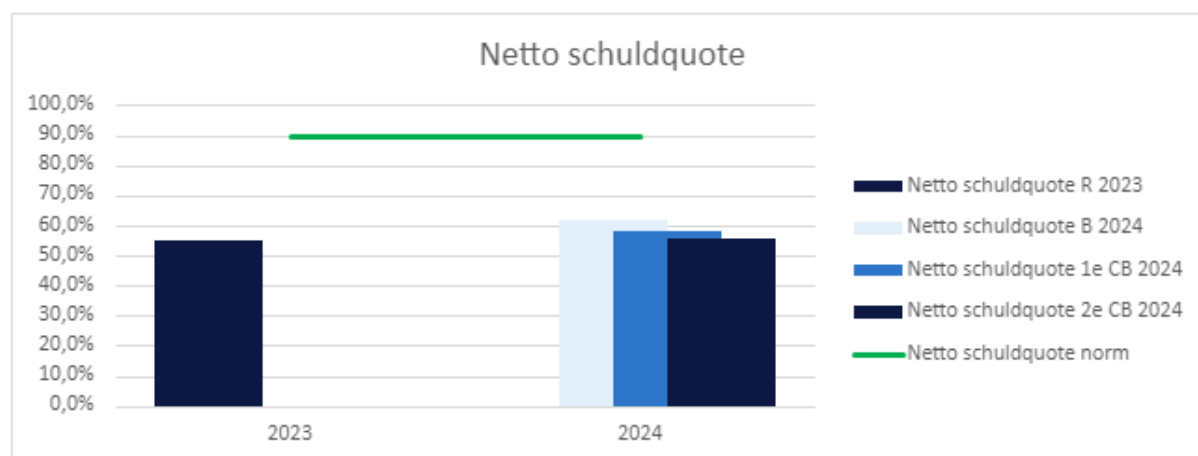
3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Financiële kengetallen

In dit 2^e concernbericht lichten we kengetallen toe ten opzichte van het 1^e concernbericht 2024. We kijken dus alleen naar de effecten in 2024. Voor de effecten vanaf 2025 verwijzen wij u naar de Begroting 2025. Daar wordt ingegaan op de ontwikkeling van de kengetallen in de komende jaren.

Netto schuldquote

Bedragen in €1 miljoen	R 2023	B 2024	1 ^e CB 2024	2 ^e CB 2024
A Netto schulden	€ 166,2	€188,7	€181,0	€172,3
B Totaal baten begroting	€ 301,9	€306,4	€306,4	€309,0
Netto schuldquote $(=A/B)*100\%$	55,1 %	61,1 %	58,1 %	55,8 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	54,6 %	61,1 %	57,6%	55,3 %

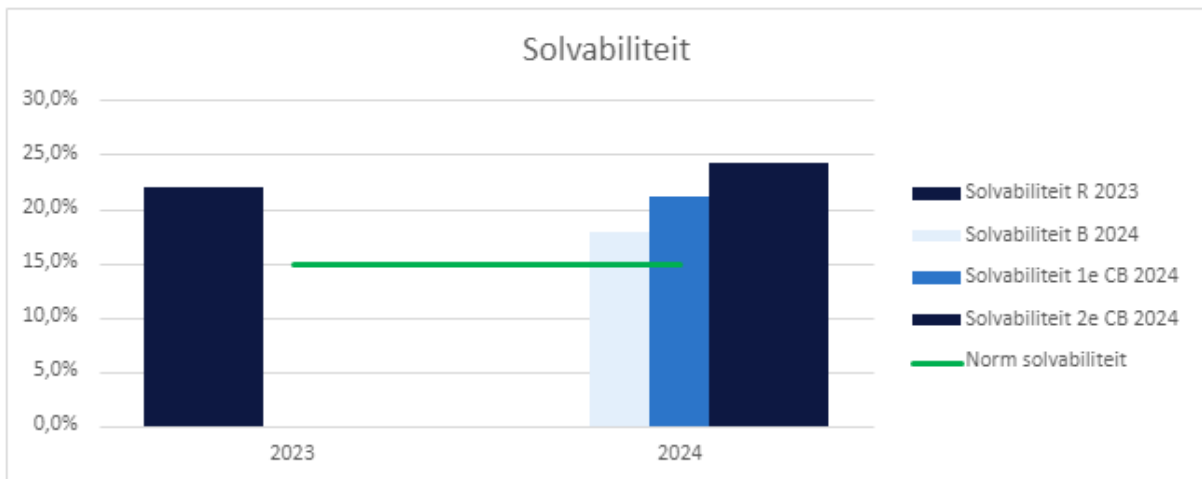

Eind 2023 bedroeg de schuld € 166 miljoen. De verwachting was dat de schuld in 2024 flink zou oplopen, maar al bij het 1^e concernbericht bleek dat de stijging minder groot was dan voorzien bij de begroting. Zoals we nu inschatten, bedraagt de schuld eind 2024 ongeveer € 172 miljoen. Dat is € 6 miljoen lager dan bij het 1^e concernbericht. De voornaamste reden hiervoor betreft een beter dan voorzien resultaat bij het 2^e concernbericht.

Belangrijk om hierbij te vermelden is dat de exacte schuldenomvang zich niet eenvoudig laat schatten. We benadrukken dat de dagelijkse kasstromen deze standen aanzienlijk kunnen beïnvloeden en dat de opgenomen cijfers dus een momentopname zijn.

Solvabiliteit

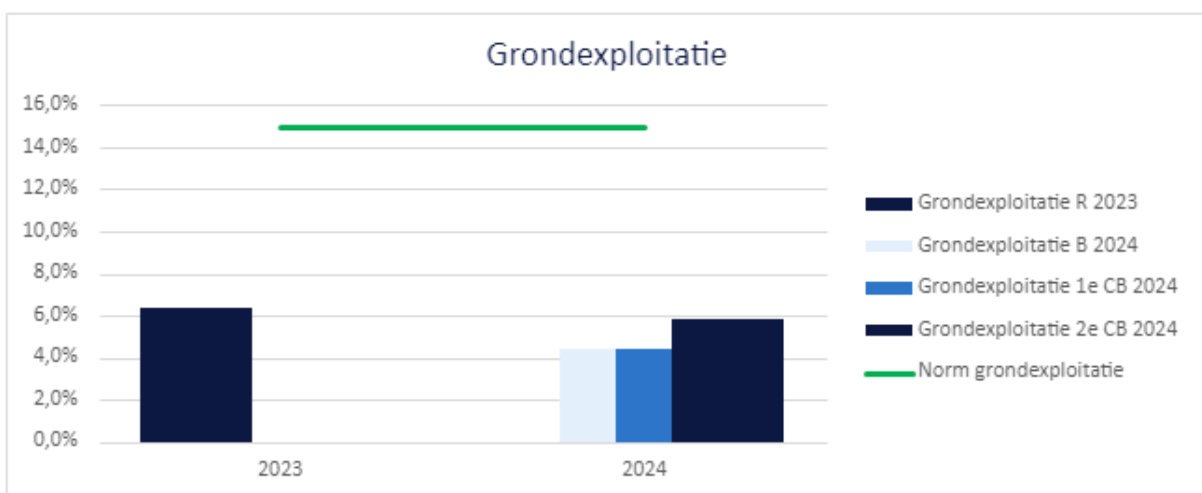
Bedragen in €1 miljoen	R 2023	B 2024	1 ^e CB 2024	2 ^e CB 2024
A Eigen vermogen	€ 75,1	€ 62,8	€ 72,1	€ 82,9
B Balanstotaal	€ 341,8	€ 350,0	€ 341,8	€ 341,8
Solvabiliteit $(=A/B)*100\%$	22,0 %	17,9 %	21,1%	24,3 %

De omvang van het eigen vermogen valt eind 2024 hoger uit dan geraamd. De belangrijkste oorzaak is het positieve saldo van het 2^e concernbericht 2024 op het verwachte begrotingsaldo in 2024. Ook de in dit concernbericht opgenomen overhevelingen beïnvloeden de stand van de Algemene Reserve per eind 2024 in positieve zin.

Grondexploitatie

Bedragen in €1 miljoen		R 2023	B 2024	1 ^e CB 2024	2 ^e CB 2024
A	Totaal van alle bouwgronden (wel of niet in exploitatie)	€ 19,2	€ 13,4	€ 13,4	€ 17,9
B	Totaal baten begroting	€ 301,9	€ 306,4	€ 306,4	€ 309,0
Grondexploitatie (=A/B)*100%		6,4 %	4,4 %	4,4 %	5,8 %

Het kengetal grondexploitatie wijzigt licht ten opzichte van de verwachting die we in het 1^e concernbericht 2024 hadden. Dat komt doordat een aantal inkomsten en uitgaven doorschuiven naar 2025.

Structurele exploitatieruimte en Belastingcapaciteit

De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit zijn beide niet opnieuw berekend in het 2^e concernbericht 2024. We berekenen deze voor 2024 weer bij de Jaarstukken 2024. In de Begroting 2025 zijn de cijfers voor de komende jaren wel opgenomen.

4 Grondexploitaties

Toelichting op voortgang en financiële mutaties grondexploitaties

Voor de actieve grondexploitaties waarvan de realisatie in 2024 aanleiding geeft tot het herzien van de jaarkredieten 2024, 2025 en 2026, wordt in dit hoofdstuk een compacte toelichting gegeven. De positieve en de negatieve grondexploitaties worden inhoudelijk afzonderlijk toegelicht. Overigens worden daarbij de bedragen niet concreet genoemd omdat dit zakelijke informatie is die markttechnisch niet openbaar gemaakt moet worden.

Bijstellingen van de jaarkredieten 2024 van de positieve grondexploitaties leiden tot andere eindwaarden en tussentijdse winstnemingen van die grondexploitaties, toe te voegen aan de algemene reserve.

Bijstellingen van de jaarkredieten 2024 van de negatieve grondexploitaties leiden tot andere netto contante waarden. Deze moeten worden aangepast op de verliesvoorziening negatieve grondexploitaties, ten laste van de algemene reserve.

Positieve grondexploitaties

In onderstaande tabel zijn de nieuwe eindwaarden met de bijbehorende verwachte tussentijdse winstnemingen van de positieve grondexploitaties als gevolg van bijstellingen van de jaarkredieten 2024 weergegeven.

Positieve grondexploitaties	Eindwaarde	Eindwaarde	Vershil	Verwachte tussentijdse
	begroot	bijgesteld	eindwaarde	winstneming 2024
Meander 2	€ 2.410.000	€ 2.446.000	€ 36.000	€ 1.248.000
Wal 2	€ 136.000	€ 103.000	€ -33.000	€ 19.000
Terpen 1	€ 923.000	€ 857.000	€ -66.000	€ 253.000
Terpen 2	€ 2.778.000	€ 2.691.000	€ -87.000	€ 220.000
Groene Gordijn	€ 809.000	€ 777.000	€ -32.000	€ 194.000
Stationsgebied	€ 449.000	€ 449.000	€ -	€ 449.000
Oude Molen	€ 895.000	€ 929.000	€ 34.000	€ 280.000
Totaal	€ 8.400.000	€ 8.252.000	€ -148.000	€ 2.663.000

Meander 2

Voor Buurt 3 dienen in het kader van woonrijp maken nog werkzaamheden voor de groeninrichting te worden uitgevoerd.

Op het perceel tussen de Markiezaatsweg en Beemd Kroon is het geselecteerde plan Dalwachters verder in ontwikkeling gebracht. De eerste van 3 woongebouwen (met 48 van totaal ca. 110 koopappartementen) is gerealiseerd. Het tweede gebouw en derde gebouw wordt in 2024 gerealiseerd. Voor het laatste woongebouw worden afspraken voorbereid, met ontwikkelaar en Stadlander, om de aanvankelijk beoogde 25 grotere koopappartementen om te zetten naar ca 45 kleinere sociale huurappartementen.

Voor Buurt 5 is eerder een verkoopovereenkomst gesloten voor 72 koopwoningen aan de Sportlaan-Koekoeksbloem-Pijlkruid. Inmiddels zijn 24 rijwoningen aan de Koekoeksbloem opgeleverd. Voor de

woningen aan Pijlkruid zijn in een allonge aanvullende afspraken gemaakt om de aanvankelijke 24 tweekappers en vrijstaande woningen om te zetten naar 34 betaalbare rijwoningen.

Langs de Sportlaan-Koekoeksbloem zijn tevens bouw kavels voor particulieren opgenomen. De procedure voor gefaseerde verkoop is in 2024 opgestart en zal vermoedelijk voor een deel doorlopen in 2025.

Door het doorschuiven van kosten voor het woonrijp maken neemt het saldo van de grondexploitatie toe met €36.000 aan het einde van de looptijd.

Terpen 1

De terp Blauwborst is bouwrijp gemaakt en voor de 6 particuliere bouw kavels is de verkoop gestart. De inschrijvingen en toewijzing aan eerste kopers heeft plaatsgevonden. Vervolgens zijn dit jaar overige kavels in vrije verkoop worden gebracht. De eerste particuliere bouwplannen zullen naar verwachting voorjaar 2025 in aanbouw komen.

Omdat een deel van de verwachte levering van een aantal vrijstaande kavels doorschuift naar 2025, en door hogere kosten voor woonrijp maken, levert dit een afname op van de verwachte eindwaarde van de grondexploitatie van €66.000.

Terpen 2

Eind 2022 zijn de gronden geleverd aan de ontwikkelaar voor de ontwikkeling van Zuidrand fase 3 (22 tweekappers). Door de ontwikkelaar is de verkoopprocedure in 2024 inmiddels alsnog opgestart. Het woonrijp maken zal naar verwachting eind 2025 worden opgestart

De kaveluitgifte voor de terpen Grutto en Roerdomp zal aan het begin van 2025 verder worden opgepakt. Afronding van het bouwrijp maken zal mogelijk voor een deel doorlopen in 2025. Het woonrijp maken wordt uitgevoerd nadat het grootste gedeelte van de woningen op de vrije kavels is gerealiseerd. Met de ontwikkelaar van de terp Baardman zal in 2025 nadere afstemming plaatsvinden over het te realiseren programma en bijbehorende fasering voor deze terp.

Omdat de verwachte levering van de vrijstaande kavels doorschuift, en door hogere kosten voor woonrijp maken, levert dit een afname op van de verwachte eindwaarde van de grondexploitatie van €87.000.

Stationsgebied

Voor 1 van de 2 resterende uitgeefbare kavels loopt een onderhandelingstraject. De grondexploitatie Stationsgebied wordt onderdeel van pilotproject Plein 13. Gekoppeld aan die toekomstige ontwikkeling zijn de voor 2023 opgenomen grondleveringen en de bijbehorende kosten doorgeschoven naar 2024. Per saldo heeft dit niet geleid tot een verandering van het saldo aan het einde van de looptijd van de grondexploitatie.

Oude Molen

Voor bedrijventerrein Oude Molen is de fasering van de grondopbrengsten aangepast, naar verwachting wordt uiterlijk in 2026 de laatste kavel geleverd en het woonrijp maken afgerond. Per saldo leidt dat tot een toename van het saldo van de grondexploitatie van €34.000.

Groene Gordijn

De laatste vrije kavel is nog beschikbaar binnen de grondexploitatie Groene Gordijn. De kavel zal naar verwachting in 2024 worden geleverd. Het pilotes gebouw (gebouw D) als onderdeel van de Cort Heijligerskazerne staat gepland voor ontwikkeling door Stadlander. De geraamde opbrengst wordt verwacht in 2025.

Door een langere doorlooptijd van de grondexploitatie en daardoor hogere plankosten, is er een afname van het saldo met €32.000 aan het einde van de looptijd.

Negatieve grondexploitaties

In onderstaande tabel zijn de netto contante waarden van de negatieve grondexploitaties als gevolg van bijstellingen van de jaarkredieten 2024 weergegeven. Ook zijn onderstaand de bijgestelde eindwaarden opgenomen. Voor negatieve grondexploitaties is een verliesvoorziening getroffen.

Negatieve grondexploitaties	Netto contante waarde	Netto contante waarde	Vershil
	begroot	bijgesteld	netto contante waarde
Havendijk en Plein	€ -10.191.000	€ -10.244.000	€ -53.000
Nieuwe Vesting Zuid Oost	€ -16.966.000	€ -16.542.000	€ 424.000
Wouwseweg	€ -2.880.000	€ -2.880.000	€ -
Totaal	€ -30.037.000	€ -29.666.000	€ 371.000

Negatieve grondexploitaties	Eindwaarde	Eindwaarde	Saldo verschil
bedragen x € 1.000	begroot	bijgesteld	eindwaarde
Havendijk en Plein	€ -10.815.000	€ -10.871.000	€ -56.000
Nieuwe Vesting Zuid Oost	€ -17.651.000	€ -17.210.000	€ 441.000
Wouwseweg	€ -2.996.000	€ -3.056.000	€ -60.000
Totaal	€ -31.462.000	€ -31.137.000	€ 325.000

Havendijk en Plein

In april 2022 heeft het college ingestemd met de uitkomst van een partij- en planselectie gericht op logieshuisvesting voor internationale werknemers. Deze partij is medio 2022 gestart met de omgevingsdialoog en planuitwerking en heeft april 2023 de aanvraag Omgevingsvergunning ingediend. De verkoopovereenkomst is augustus 2023 getekend. De percelen aan de Havendijk en Plein zijn in 2023 vrijgemaakt van opslag van materialen en tijdelijke depots met grond.

Vanwege de nog lopende procedure voor het vestigen van arbeidsmigranten aan de Havendijk en Plein schuift de realisatie van deze gebiedsontwikkeling door en zullen de grondopbrengsten ook later worden verwacht, namelijk in 2025 en 2026. Met name plankosten en rente zijn hoger door een langere doorlooptijd van de grondexploitatie. Dit zorgt voor een afname van het saldo met €56.000 aan het einde van de looptijd van de grondexploitatie.

Nieuwe Vesting Zuid Oost (fase 3)

Perceel 5, plan Wittouck, is de laatste fase binnen het deelgebied Zuid-Oost in Nieuwe Vesting. Dit plan van 10 koopwoningen en 25 koopappartementen liep qua verkoop wisselend. De 10 woningen zijn na voorverkoop in aanbouw genomen. De appartementen zijn uit de verkoop gehaald en zijn herontwikkeld naar een betaalbaarder programma met 24 koopappartementen. Inmiddels staan bijna alle appartementen onder optie. Verwacht wordt dan ook dat in 2024 de grondopbrengsten worden ontvangen. Kosten voor het woonrijp maken lopen door in 2025.

In de 2^e helft van 2024 ontvangen we nog de meerwaardeverrekening van de ontwikkelaar over de koopwoningen en koopappartementen in Zuydkwartier.

Met name lagere kosten voor bouw- en woonrijp maken zorgen voor een positief effect op het saldo van €441.000.

Het voormalige Oesterlaboratorium wordt op dit moment klaar gemaakt voor de openbare verkoop. Verwacht wordt dat deze grondopbrengsten ook in 2024 worden ontvangen.

Wouwseweg

De gemeente heeft in 2023 het woonrijp maken uitgevoerd van de woningbouwprojecten aan de Wouwseweg-Ambachtsweg en de Wouwseweg-Buurtweg. Daarbij zijn voor rekening van Stadlander ook grondwerkzaamheden verricht. De eindafrekening wordt in 2024 afgewikkeld. Met de afdeling Beheer wordt de komende periode de herinrichting van resterende delen van de Wouwseweg opgepakt.

Inmiddels zijn alle woningen aan de Industrieweg, Ambachtsweg en Wouwseweg verkocht en is de grond geleverd (5 starterswoningen op de hoek met de Industrieweg, 10 patiowoningen aan de Ambachtsweg en 2 tweekappers aan de Wouwseweg 19-21). Dit jaar worden naar verwachting de grondopbrengsten ontvangen. In 2024 en 2025 zullen er nog kosten worden gemaakt voor het woonrijp maken.

Met name hogere kosten voor bouw- en woonrijp maken en hogere plankosten zorgen voor een afname van het saldo met €60.000.

Samenvattend overzicht algemene reserve

Per saldo leiden alle mutaties op de actieve grondexploitaties tot het volgende effect op de algemene reserve:

Samenvatting algemene reserve	Effect op algemene reserve begroot	Effect op algemene reserve bijgesteld	Verschil effect op algemene reserve 2024	Verschil effect op algemene reserve 2025	Verschil effect op algemene reserve 2026	Verschil effect op algemene reserve 2027	Verschil effect op algemene reserve totaal
Mutatie voor algemene reserve ivm tussentijdse winstneming 2024	€ 3.567.000	€ 2.663.000	€ -904.000	€ 767.000	€ -11.000	€ -	€ -148.000
Toevoeging aan algemene reserve ivm vrijval verliesvoorziening negatieve grondexploitaties	€ -	€ 371.000	€ 371.000	€ -	€ -	€ -	€ 371.000
Totaal effect op algemene reserve	€ 3.567.000	€ 3.034.000	€ -533.000	€ 767.000	€ -11.000	€ -	€ 223.000

Vorbereidingskredieten in voorbereiding zijnde grondexploitaties

In 2023 en 2024 zijn (bijgestelde) voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld voor gebieds-ontwikkelingen waarvoor een grondexploitatie in voorbereiding is (voor de pilotprojecten Waterfront, Plein 13 en Westersingel, en daarnaast voor bedrijventerrein Schans 6). Indien kosten die nodig zijn voor de voorbereiding doorschuiven naar 2025, zal daarvoor ook het voorbereidingskrediet in 2025 nog beschikbaar zijn. Deze voorbereidingskosten worden na besluitvorming verwerkt in de vast te stellen grondexploitaties.

De hoogte van de noodzakelijke voorbereidingskredieten is geactualiseerd. De hoogte van de beschikbaar gestelde voorbereidingskredieten en de noodzakelijke aanpassing is in onderstaande tabel weergegeven:

Vorbereidingskredieten in voorbereiding zijnde grondexploitaties	Beschikbaar gesteld in 2024	Extra benodigd	Vorbereidingskrediet na bijstelling
Waterfront	€ 335.800	€ 129.500	€ 465.300
Plein 13	€ 191.900	€ 104.500	€ 296.400
Westersingel	€ 110.400	€ 154.500	€ 264.900
Schans 6	€ 45.000	€ -	€ 45.000
Totaal	€ 683.100	€ 388.500	€ 1.071.600

Voor Waterfront is een bijraming noodzakelijk voor extra scenarioberekeningen en doorberekening van kosten van de taskforce woningbouwversnelling. Voor Westersingel is een bijraming noodzakelijk voor archeologisch onderzoek en advisering inrichting openbare ruimte. Bovendien is voor de projecten Waterfront, Westersingel en Plein 13 een bijraming noodzakelijk voor een aandeel in de kosten voor het actualiseren van mobiliteitsbeleid en voor een doorberekening van kosten van de taskforce woningbouwversnelling

Als een in voorbereiding zijnde grondexploitatie eventueel alsnog niet wordt vastgesteld, wordt het saldo van alle gemaakte kosten voor die ontwikkeling in dat geval ten laste van de algemene reserve gebracht.

5 Investeringsen

Kapitaallasten

Er is een voordeel op kapitaallasten van € 1.649.000 (€ 639.000 afschrijvingen en € 1.010.000 rente) als gevolg van een lagere rekenrente (1,5% in plaats van 2,0%) en als gevolg van investeringen die nog niet afgesloten zijn en doorlopen in 2024. In 2023 was het voordeel op kapitaallasten € 590.000.

Het voordeel van € 1.649.000 is exclusief de onderuitputting kapitaallasten op riolering met een bedrag van € 1.295.000 (€ 78.000 afschrijvingen en € 1.217.000 rente), omdat riolering een gesloten financiering betreft. Het voordeel op kapitaallasten komt ten gunste van de voorziening riolering.

De grote onderdelen / investeringen die, naast de rente, het voordeel veroorzaken zijn:

- Vastgoed € 576.000: betreft parkeergarage en onderwijshuisvesting;
- Wegen € 314.000: betreft Halsterseweg Noord en Vestinggronden Zuid;
- Civiele kunstwerken € 75.000: betreft herstel van beschoeiing Cromvliet;
- Openbare verlichting € 52.000: betreft vervangingsinvesteringen openbare verlichting;
- Openbaar groen € 83.000: betreft vervangingsinvesteringen groen en groenproject Bergse Plaat;
- Speelvoorzieningen € 35.000: betreft vervangingsinvesteringen speelvoorzieningen;
- Overige stelposten € 143.000: betreft niet opgenomen ruimte binnen de moeder-kredieten;
- Informatie en advies € 44.000: betreft vervangingsinvesteringen Mobile Device.

Moederkredieten

De raad stelt het uitvoeringsplan voor het eerste jaar bij de begroting vast en neemt kennis van de latere jaren. In de raadsvergadering van mei is een herprioritering van de kredieten van openbare ruimte aan de raad voorgelegd. Dit voorstel is in de cijfers van het 1^e Concernbericht verwerkt.

Bij de concernberichten worden de kredieten die aangevraagd zijn en conform het uitvoeringsplan waren, geformaliseerd door de raad. Dit betreft een administratief technische handeling en betreft geen heroverwegingsmoment. Er wordt gevraagd om voor diverse investeringen in 2024 de volgende kredieten beschikbaar te stellen / te verhogen.

Beschikbaar te stellen kredieten nog te formaliseren	2024	2025	2027
Bedrijfsvoering en bedrijfsmiddelen			
Vervangen van werkplekken	€ 300.000		
Aanpassen entree stadskantoor	€ 50.000		
Mobile device beleid	€ 368.000		
Vervangen cameratoezicht	€ 75.000		
<i>Subtotaal</i>	€ 793.000	€ -	
Vastgoed			
Renovatie gymzaal Auris Montaal	€ 250.000		
Verduurzaming beregening sportpark Rozenoord	€ 150.000		
<i>Subtotaal</i>	€ 400.000	€ -	
Openbare ruimte			
Parkeergarage Grote Markt	€ 236.000		
Plasticslaan	€ 618.000	€ 206.000	
Rooseveltlaan	€ 0	€ 372.000	

Wouwseweg	€ 412.000		
Burgemeester Elkhuisenlaan	€ 75.000	€ 745.000	€ 430.000
Vervangen VRI	€ 638.000		
Herinrichting Gouvernementsplein	€ 50.000	€ 150.000	
Vierlinghweg	€ -210.000	€ 210.000	
<i>Subtotaal</i>	€ 1.819.000	€ 1.683.000	€ 430.000
Riolering			
Parkeergarage Grote Markt	€ 214.000		
Rooseveltlaan	€ 390.000	€ 150.000	
Vijverberg vijvers	€ 100.000		
Antwerpsestraatweg Noord van Olympialaan	€ 725.000		
Rivierenbuurt	€ 250.000		
<i>Subtotaal</i>	€ 1.679.000	€ 150.000	

Als gevolg van externe omstandigheden vinden onderstaand genoemde projecten geen doorgang, dan wel ondervinden een vertraging met bijbehorende financiële gevolgen:

- Vierlinghweg: door ontoereikende capaciteit bij een nutspartij zal sprake zijn van een vertraging op dit project. Bij het 1e concernbericht 2024 is hiervoor een bedrag van €260.000 gevoteerd ten laste van het uitvoeringsjaar 2024. Dit bedrag is in voorliggend uitvoeringsplan nu opgenomen voor een bedrag van €50.000 ten laste van 2024 en €210.000 ten laste van 2025;
- Reimerswaalparkbrug: project was aanvankelijk voorzien als vervangingsinvestering. Uit een nadere inspectie blijkt dat kan worden volstaan met een groot onderhoudsopgave. Het krediet kan om deze reden worden ingetrokken;
- Stamriool; in eerdere jaren (2019, 2020 en 2021) is hierop een bedrag gevoteerd van € 1.000.000. Gezien de complexiteit van dit project, de verwoording hiervan naar een Europese aanbesteding, heeft dit project veel langer geduurd dan in eerste instantie was voorzien. Voorstel is om een bedrag van € 750.000 af te ramen van dit krediet en dit vooralsnog te programmeren ten laste van 2025;
- Vervangen rioolbuizen (DWA) Van Konijnenburgweg: voor dit project was aanvankelijk € 500.000 voorzien. Uitvoering van dit project is ruim binnen het gestelde budget uitgevoerd. Het voorstel is om het uitvoeringsbudget neerwaarts bij te stellen tot € 380.000 en het restant van € 120.000 terug te boeken op het verzamelkrediet riolering, waarna het krediet kan worden afgesloten;
- Antwerpsestraatweg (stalen brug tot Olympialaan: start van dit project was voorzien na afronden van het project Antwerpsestraatweg / Zuidsingel). Als gevolg van de ontwikkelingen project Brombeer, was het noodzakelijk om een deel van het project Antwerpsestraatweg Zuid naar voren te halen in de programmering ten koste van dit project. Hierdoor ontstaat een vertraging op het project. Het voorstel is om de gereserveerde bedragen op dit project int uitvoeringsjaar door te schuiven naar 2025, met uitzondering van voorbereidingskrediet van € 100.000 ten laste van riolering.

Dat niet alle bedragen worden gevoteerd binnen openbare ruimte en riolering heeft vooral te maken met vertragingen op diverse projecten, door interne capaciteit in voorbereiding (voorbereidingen van veelal complexe aanbestedingen), in uitvoering (uitvoeringskracht binnen Ruimtelijke civiele projecten), interne besluitvorming over gewijzigde uitvoeringsplanning, (personele) capaciteit bij externe partners en overige externe factoren zoals wet- en regelgeving en flora en fauna.

Bij integrale projecten halen wij als voorbeelden het project Jacob Obrechtlaan/Erasmuslaan, waarbij als gevolg van herontwikkeling Mazairac-locatie en de bouw appartementen (project Scala) het project

niet in uitvoering genomen kon worden. Bij het project Antwerpsestraatweg Zuid is vertraging ontstaan door de herontwikkeling van locatie Brombeer en beschikbare capaciteit bij externe partijen waaronder nutsbedrijven. Binnen de programmering van riolering is onder meer vertraging ontstaan in het project relinen stamriool door de complexiteit in het proces van aanbesteden en bij project Nieuwe Molenweg in de capaciteit van externe partner.

De kredieten in het IHP voor 2024 betreffen nagenoeg volledig de investeringen van schoolbesturen. Voor wat betreft ABBO gaat dat plaatsvinden op basis van de vastgestelde doordecentralisatie overeenkomst. Dat betekent dat het schoolbestuur zelf de regie voert. De gemeente betaalt dan op basis van de investering hiervoor jaarlijks een bijdrage aan het schoolbestuur. Het schoolbestuur heeft besloten de bouw door te schuiven naar 2025. Gevolg hiervan is dat er in 2024 geen uitgaven IHP zijn gedaan.

Recapitulatie Uitvoeringsplan

Voor 2024 geeft dit het volgende beeld van het Uitvoeringsplan:

Uitvoeringsplan 2024 - 2027				
(Bedragen in €)	2024	2025	2026	2027
Moederkrediet Bedrijfsvoering/Vastgoed/Openbare ruimte				
Moederkrediet				
Bedrijfsvoering/Vastgoed/Openbare ruimte	7.620.000	7.620.000	7.620.000	7.620.000
Ruimte 2020	755.000	755.000	755.000	
Ruimte 2023	890.000			
Totaal beschikbaar	9.265.000	8.375.000	8.375.000	7.620.000
<i>Beschikbaar gesteld</i>				
Bedrijfsvoering/-middelen	-1.274.000	0	0	0
Vastgoed	-1.400.000	0	0	0
Openbare Ruimte	-3.971.000	-2.083.000	-430.000	0
<i>Nog beschikbaar te stellen 2024-2027</i>				
Bedrijfsvoering/-middelen	-41.000	-668.000	-575.000	-641.000
Vastgoed	-1.060.000	-1.585.000	-1.400.000	-2.135.000
Openbare Ruimte	-1.060.000	-5.820.000	-6.579.000	-5.000.000
Overschrijding(-)/onderschrijding(+)	459.000	-1.781.000	-609.000	-156.000
Moederkrediet Riolering				
Totaal beschikbaar	7.241.000	6.401.000	6.401.000	8.750.000
<i>Beschikbaar gesteld</i>	-5.339.000	-578.000		
<i>Nog beschikbaar te stellen 2024-2027</i>	-3.236.000	-8.262.000	-7.045.000	-5.851.000
Overschrijding(-)/onderschrijding(+)	-1.334.000	-2.439.000	-644.000	2.899.000
Moederkrediet IHP				
Totaal beschikbaar	4.079.000	4.094.000	5.600.000	990.000
<i>Beschikbaar gesteld</i>	0	0	0	0
<i>Nog beschikbaar te stellen 2024-2027</i>	-4.079.000	-4.094.000	-5.600.000	-990.000
Overschrijding(-)/onderschrijding(+)	0	0	0	0

6 Recapitulatie

Overzicht van alle financiële wijzigingen

De tabel hieronder geeft het overzicht van de financiële mutaties welke het begrotingssaldo beïnvloeden. Naast deze onderdelen zijn in de begrotingswijziging de budgettair neutrale financiële mutaties opgenomen. Deze hebben geen effect op het begrotingssaldo en zijn daarom niet opgenomen in onderstaande tabel. Per mutatie is het effect weergegeven in de kolom totaal en in de laatste kolom is aangegeven of dit effect incidenteel (INC) of structureel (STR) is.

Programma	Onderwerp	(in €1.000)	
		Totaal	INC / STR
P01	Stelpost indexeringen	3.903	STR
	Rijksbijdrage – Saldo Meicirculaire 2024	3.169	STR
	Storting algemene reserve	- 2.554	INC
	Dividend ZEH/GBE AQUA	1.718	INC
	Lagere rentelasten	300	STR
	Bijstorten van de pensioenvoorziening gewezen wethouders	- 298	INC
	Hogere onroerendezaakbelasting (OZB)	229	STR
	Vorming voorziening RVU	- 224	INC
	Bijstelling Bijdrage Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)	173	INC
	Afrekening 2023 Regio-West-Brabant (RWB)	172	INC
	Hoger dividend Saver	96	INC
	Hogere huurinkomsten en minder onderhoudskosten DABLAB	70	STR
	Hogere accountantskosten	- 70	STR
	Resterende mutaties P03 (<€50.000)	- 61	INC/STR
P02	Brandweerkazerne	75	STR
P03	Areaalacres onderhoud openbare ruimte	- 322	STR
	Actualisatie mobiliteitsaanpak	- 50	INC
P04	Extra grondopbrengsten	336	INC
	Extra bijdrage Air Liquide	73	INC
	Resterende mutaties P03 (<€50.000)	12	INC/STR
P06	Kunst in de Openbare Ruimte	73	INC
	West-Brabants Archief	55	INC
	Resterende mutaties P03 (<€50.000)	13	STR
	BC CKB	- 200	INC
	BC Sport	- 108	INC
	BC Markiezenhof	- 647	INC
	Algemene taakstelling programma 6	- 838	INC
P07	Prognose sociaal domein	- 7.238	STR
	Opvang vluchtelingen Oekraïne	3.500	INC
	Deeltaxi	130	STR
	Resterende mutaties P03 (<€50.000)	9	INC
P08	Afrekening WVS bijdrage	662	INC
	Begrotingswijziging ISD 2024	- 376	STR
P09	Resultaatbestemming OMWB 2023	48	INC
P10	Parkeeropbrengsten	400	STR
	Beheervergoeding Parkeer Beheer (PBB)	-140	STR
	Opbrengst Leges omgevingsvergunningen	100	STR
	Verkoop standplaatsen woonwagenlocaties	60	INC
Diversen	Lagere afschrijvingen (zie hoofdstuk 5 Investeringsen)	639	INC
Totaal mutaties 2e concernbericht 2024		2.888	
Beginstand 2e Concernbericht 2024		-233	
Saldo Begroting 2023 na 2e Concernbericht 2024		2.655	

Overzicht van alle voorgestelde overhevelingen van 2024 naar 2025

Onderwerp		Programma	Bedrag (in €1.000)
1	Nieuw zaaksysteem	1	200
2	Kwartiermaker dienstverlener	1	90
3	Kunst in de Openbare Ruimte	6	17
4	Project "Versterken toegang sociaal domein en voorliggend veld"	7	190
5	Actieplan Armoedeverzachting	8	846
6	Omgevingsplan/omgevingswet	10	325
7	Opstellen volkshuisvestingsprogramma	10	80
Totaal aan overhevelingen			1.748

7 Bestuurlijke samenwerkingsverbanden

Het college heeft naar aanleiding van een evaluatie van bestuurlijke samenwerkingsverbanden in het eerste en tweede kwartaal van 2023 besloten om de raad halfjaarlijks inhoudelijk te informeren over de ontwikkelingen in dergelijke samenwerkingsverbanden. Het doel is om de Raad op de hoogte te houden van het doel van het samenwerkingsverband en de bijdrage die hierop vanuit onze gemeente wordt geleverd. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de meest recente ontwikkelingen ten aanzien van de samenwerkingsverbanden. Indien er geen recente ontwikkelingen zijn, wordt het betreffende samenwerkingsverband niet vermeld.

VNG

Vanwege de ontwikkelingen rondom de afspraken in de Voorjaarsnota over gemeentefinanciën en de kabinetsformatie, besloot het VNG Bestuur om 24 mei een extra Algemene Ledenvergadering (ALV) uit te schrijven. Wethouder Pals heeft hier namens Bergen op Zoom ingestemd met een resolutie die het VNG Bestuur de herijkte kaders gaf voor de VNG-inzet in de kabinetsformatie.

25 & 26 juni volgde het VNG Congres in het Groene Hart, met daarin ook de reguliere ALV. Daarbij stond, naast verenigingszaken als de contributie, het Fonds GGU, de toelichting op de uitvoer van moties & de invulling van vacatures, één inhoudelijk voorstel centraal naar aanleiding van de kabinetsformatie: de resolutie “Samenhangend beleid in de asielketen dat uitvoerbaar is voor gemeenten”.

Namens de gemeente nam burgemeester Mulder deel aan de ALV, waarbij ook een standpunt is ingenomen op diverse moties die ingediend waren voor behandeling (o.a. een motie vanuit het M50 netwerk voor de wens tot een apart programma zoals het “Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid,” maar dan voor middelgrote gemeenten).

Belangrijk aandachtspunt van de VNG de afgelopen periode is de samenwerking met het nieuwe Kabinet over de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord geweest. Wanneer hierin niet afdoende (financiële) resultaten zijn geboekt voor gemeenten, zal het VNG Bestuur oproepen tot een extra ALV om te besluiten over te gaan tot acties.

M50

Onze gemeente was op 19 april gastgemeente van de M50 Ledenvergadering, en ontving daardoor meer dan 80 collega-bestuurders uit andere middelgrote gemeenten. Tijdens de vergadering zijn besluiten genomen over onder andere het jaarplan en de daarbij horende begroting. Naast de reguliere agenda waren er diverse workshops waarmee de gemeente op de kaart is gezet. Zo was er een wandeling door het historische centrum van onze gemeente, en een rondleiding door Delta Agrifood Business.

Het M50 netwerk zet zich binnen de VNG in voor de behartiging van de belangen van middelgrote gemeenten. Ook richting politiek Den Haag wordt ingezet om de positie van gemeenten van ongeveer onze grote te verbeteren. Bijvoorbeeld in rechtstreeks contact met Tweede Kamerleden tijdens het jaarlijkse “Laat ons niet in de St(r)eek” evenement na Prinsjesdag, maar ook door het indienen van moties op de VNG Ledenvergadering. Dit najaar organiseert de M50 een ledenvergadering in Tiel, waarbij o.a. de procedure voor een nieuwe voorzitter geopend zal worden. De huidige voorzitter, burgemeester Sjoerd Potters van De Bilt, is voorgedragen om burgemeester te worden in Helmond (een G40 gemeente).

VBG

Tijdens de VBG Algemene Ledenvergadering op 29 mei is de samenwerkingsagenda tussen Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Noord-Brabant en de VBG bekrachtigd. Belangrijke thema's van deze agenda zijn onder meer de financiële situatie van gemeenten en provincie, samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie en de Brabantse norm weerbare overheid. Het VBG Bestuur en GS ontmoeten elkaar jaarlijks om de voortgang van de samenwerking te evalueren. Later dit jaar, tijdens de VBG Najaarsbijeenkomst, zullen opnieuw de Brabantse leden van de VNG Commissies centraal staan.

Bestuurlijk Grensregio Overleg (BGO) Nederland-Vlaanderen

Op 27 mei was de halfjaarlijkse BGO vergadering. Bergen op Zoom was bestuurlijk verhinderd, en heeft hieraan niet deelgenomen. Tijdens de vergadering is o.a. gesproken over drie grensoverschrijdende dossiers:

- Vuurwerk: Nieuwe wetgeving in België over de categorisering van vuurwerk en het beperken van de vrije verkoop lijken, met name in de enclave gemeenten Baarle-Nassau en Baarle-Hertog, voor problemen en een mogelijk waterbed effect naar andere grensgemeenten;
- DIOB / BIBOB: Nu er vergelijkbare wetgeving is aan beide zijde van de grens die (ondermijnende) criminaliteit moet voorkomen, zijn er vragen over de interoperabiliteit in de grensoverschrijdende samenwerking. De Belgische is hierin verder dan die aan Nederlandse zijde, welke daarom aanpassing behoeft;
- Grensinformatiepunten (GIP): Er zijn signalen dat het ontbreekt aan voldoende GIPs aan Vlaamse zijde, waardoor Vlamingen nu bij de Nederlandse punten aankloppen met vragen over wonen en werken in Nederland. GIPs zijn in algemene zin een belangrijke partner voor het Schakelpunt Vlaanderen-Nederland (het ambtelijk voorportaal voor de BGO) aangezien GIPs fungeren als de eerste lijn om grensoverschrijdende obstakels te overwinnen. Wanneer dat niet mogelijk is, wordt er vanuit de GIPs opgeschaald richting het Schakelpunt.

Op 4 november is de volgende BGO vergadering, dan in Gent.

BENEGO

Het BENEGO netwerk organiseerde op 27 maart een themabijeenkomst over toerisme aan de grens, die in Bergen op Zoom plaatsvond. Initiatieven vanuit UNESCO Schelde Delta en het Grenspark Kalmthoutse Heide om de recreatieve en toeristische kracht van onze gezamenlijke grensregio beter voor het voetlicht te brengen kwamen hierbij aan bod. Dit ook vooruitlopend op een subsidiemogelijkheid voor dergelijke projecten die eind '24/begin '25 opengesteld zal worden.

Naar aanleiding van de zienwijze procedure rondom het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) aan Nederlandse zijde, heeft BENEGO de zienwijze van gemeenten binnen het grensoverschrijdende netwerk samengevoegd, en hieruit enkele rode lijnen gehaald. Veel gemeenten in onze regio hebben, net als Bergen op Zoom, vragen met betrekking tot de geluids- en stikstof normen, de gezondheid en veiligheid van inwoners en de ruimtelijke planning met betrekking tot het NPRD.

Vanwege de komende gemeenteraadsverkiezingen in België (dit najaar) is het de planning om in het voorjaar van '25 (wanneer de Vlaamse colleges zijn geïnstalleerd en de bestuurlijke posities opnieuw zijn ingevuld) een diepere verkenning van de strategie van het BENEGO netwerk te houden. Voordien wordt, waarschijnlijk najaar '24, nog een ALV georganiseerd.

Zorg- en veiligheidshuis de Markiezaten

4 maal per jaar wordt de Raad van Bestuur geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het Zorg en Veiligheidshuis de Markiezaten en waar nodig gevraagd om besluitvorming. Naast inhoudelijke onderwerpen welke zijn opgenomen in de meerjarenagenda van het Zorg en Veiligheidshuis is er op

dit moment aandacht voor de voorbereidingen en implementatie van de wet gegevensdeling samenwerkingsverbanden (WGS) die per 1 januari 2025 in werking treedt. De WGS maakt duidelijk onder welke strikte voorwaarden informatie verwerkt kan worden op het terrein van Zorg en Veiligheid in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit en in de aanpak van witwassen en crimineel vermogen.

Het jaarverslag 2023 is recentelijk gedeeld met het college van burgemeester en wethouders aan de Raad.

Wonen West-Brabant West

De stedelijke regio Wonen West-Brabant West bestaat uit 8 gemeenten. Maart 2023 is de regionale woondeal ondertekend. De Woondeal West-Brabant West bevat afspraken over onderwerpen en thema's die van belang zijn voor de stedelijke regio, zoals de woningbouwopgave, het betaalbaar houden van de (bestaande) woningvoorraad en kwalitatieve woonvraagstukken. Deze woonvraagstukken hebben betrekking op een bepaalde aandachtsgroep of op een ander specifiek onderwerp. In de woondeal zijn de afspraken over samenwerking en sturing opgenomen. Daarbij gaat het over monitoring van de voortgang, escalatieniveaus, de kritische succesfactoren en de benodigde ondersteuning en beheersmaatregelen bij de woningbouwprojecten. In de woondeal zijn de afspraken tussen de regiogemeenten, woningcorporaties, de provincie Noord-Brabant en het Rijk opgenomen. De focus ligt op de realisatie van bestaande (harde) plannen en betaalbaarheid.

De eerste herijking en verrijking van de woondeal vindt plaats begin 2025. Onderdelen van de huidige woondeal moeten worden geactualiseerd. Op dit moment wordt er een regionale woonzorgvisie opgesteld. Naar verwachting wordt de woonzorgvisie in 2025 vastgesteld.

Op 29 maart en 21 juni was het bestuurlijk overleg wonen. Op 11 oktober en 13 december zijn de volgende bestuurlijke vergaderingen. Daarnaast is er op 19 september een inspiratie-expeditie regionale samenwerking West-Brabant West. De inspiratie-expeditie staat in het teken van 'ouderenhuisvesting'.

Stedelijke Regio West Brabant West (SRWBW)

Bergen op Zoom is een van de trekkers binnen de Stedelijke Regio West-Brabant-West (SRWBW). Binnen de provincie Noord-Brabant zijn er vier Stedelijke Regio's. De SRWBW betreft een samenwerkingsverband tussen de 7 gemeenten in West Brabant West (Roosendaal, Bergen op Zoom, Steenbergen, Woensdrecht, Moerdijk, Rucphen en Halderberge) en het Waterschap Brabantse Delta. Het samenwerkingsverband richt zich met name op de regionale opgaven in het ruimtelijk en economisch domein. De samenwerking met Rijk en provincie staat tevens centraal. Zij hebben gekozen voor een nieuw sturingsconcept om te komen tot ruimtelijk beleid/keuzes. Hierin zijn de stedelijke regio's geïntroduceerd als 1e aanspreekpunt en samenwerkingspartner.

Er zijn verschillende ontwikkelingen binnen de SRWBW. Op 5 juni jl is het 'Pact van Moerdijk' gesloten. Hierin hebben de samenwerkingspartijen verklaard de Concept RIA zijnde de uitvoeringsagenda voor de stedelijke regio West-Brabant West (SRWBW), formeel te hebben vastgesteld. Ook hebben zij afgesproken dat de definitieve eerste versie van de RIA voor 31 december 2024 door Partijen wordt vastgesteld, nadat de gemeenteraden en het algemeen bestuur van het Waterschap in de gelegenheid zijn gesteld een zienswijze naar voren te brengen. In het pact van Moerdijk is ook de intentie uitgesproken om de samenwerking te formaliseren door middel van een samenwerkingsovereenkomst. In de samenwerkingsovereenkomst zullen partijen de werkafspraken, de kaders, de juridische-, personele- en financiële verplichtingen per deelnemende partij als ook de governance formeel vastleggen. In afwachting van de formalisatie van de samenwerking werken Partijen in het kader van de SRWBW samen op basis van de bestaande afspraken. De huidige

samenwerking gebeurt door middel van een bestuurlijk overleg, een directeurenoverleg en een ambtelijke projectgroep.

MidStad Brabant

De 9 middelgrote gemeenten van Noord-Brabant (Bergen op Zoom, Etten-Leur, Geldrop-Mierlo, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oosterhout, Veldhoven, Waalwijk) vormen gezamenlijk MidStad Brabant.

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (GS) en de bestuurders van de negen MidStadgemeenten gaan elkaar in de toekomst vaker opzoeken. Er wordt twee keer per jaar een gezamenlijke ontmoeting georganiseerd: één keer een bestuurlijk overleg en één keer een meer informele bijeenkomst. Het is de bedoeling dat op deze bijeenkomsten onder andere het gesprek wordt aangegaan over de manier waarop MidStad en provincie elkaar kunnen versterken bij het aanpakken van gezamenlijke uitdagingen.

Op 11 juni 2024 vond een eerste bestuurlijke GS-MidStad-ontmoeting plaats. Bestuurders van provincie en van de MidStadgemeenten verkenden de mogelijkheden voor een stevigere samenwerking op een aantal beleidsterreinen:

- bestuurlijke samenwerking;
- verbinding stad en platteland;
- stedelijke gebiedsontwikkeling;
- (ov-)bereikbaarheid;
- groei- en talentontwikkeling;
- uitvoeringsagenda Brede Welvaart.

Op al deze beleidsterreinen kan een sterke(re) samenwerking tussen MidStad en de provincie een positief effect hebben. Niet alleen voor de direct betrokken gemeenten, maar zeker ook voor de kleinere kernen in de omgeving van de middelgrote steden: “middelgroot” als schakel tussen platteland en de grote steden, bijvoorbeeld als het gaat om (ov-)bereikbaarheid. De ervaring leert dat het voor kleinere gemeenten vaak makkelijker is om het contact te leggen met de middelgrote (buur)gemeente dan met de grote stad.

Op de verschillende beleidsterreinen wordt komende periode concreter gemaakt hoe de samenwerking vorm gaat krijgen.

GR GIA/ Geweld in afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg

De GR GIA is een samenwerking tussen 14 gemeenten waarbij gemeente Breda de rol van centrumgemeente vervult. Tussen de 14 gemeenten vindt een Ambtelijk overleg, managementoverleg en een bestuurlijk overleg, ook wel Plenair overleg genoemd, plaats. Er vindt tenminste vier keer per jaar een plenair overleg plaats. De GR GIA werkt volgens het toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en is een gezamenlijk programma van de ministeries van J&V en VWS en VNG. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de uitvoering hiervan. In het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming staat veiligheid binnen het gezin centraal waarbij gewerkt wordt met sterk lokale teams en regionale veiligheid teams.

De renovatie van de Safegroup (Vrouwenopvang) is nog in volle gang en zal naar verwachting in 2026 afgerond worden.

De werkvoorraad van Veilig Thuis is gedaald en (urgente) meldingen worden sneller opgepakt. Hierover volgt een rapport in oktober.

Het Meldpunt Crisiszorg is in doorontwikkeling waarbij gewerkt wordt aan het professionaliseren van de processen en inhoud.

GR Regio West-Brabant

Op 18 april 2024 stelde het algemeen bestuur van RWB de Strategische Agenda 2024-2028 vast. Daarmee geven de RWB en de daarin samenwerkende 16 West-Brabantse gemeenten invulling aan het 'overheidsdeel' van de Economische Agenda van de Economic Board West-Brabant (EBWB). Met de nieuwe regionale economische agenda kiest West-Brabant positie richting de provincies, het Rijk en Europa, gebaseerd op de drie nieuwe programma's: Plantaardige regio, Circulaire regio en Innovatieve regio. De verdere concretisering van de Strategische Agenda is gaande. Per programma worden de activiteiten, benodigde middelen, deelnemende gemeenten etc. in beeld gebracht. De RWB-activiteiten die voortvloeien uit de Regio Deal worden geïntegreerd in het werkprogramma. De RWB bespreekt in november de inzet in 2025